Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

CUMARTESİ 2 AĞUSTOS 1980
10 LİRA

İFTİRA MI GERÇEK Mİ?

Yurtaslan'ın ÜGD merkez Yönetimine seçildiğini kendileri yazmıştı

HABER MERKEZİ

İTİRAFLARINI yayınladığımız Ali Yurtaslan'ın, 18 Mart 1979 tarihinde ÜGD Genel Yönetim Kurulu yedek üyeliğine seçildiğini 20 Mart 1979 tarihli MHP organı Hergün gazetesi de

(Devamı S. 6 Sü. 7'de)

Hukuk Masası çalışmalarına Avukat Yalçın İlikli'nin bürosunda devam etti

"Parayı MHP Milletvekili Mehmet Doğan'dan alıyorduk"

MHP Merkezindeki adam itiraf'a devam ediyor

5

Ali Yurtaslan'ın Başkanı bulunduğu ÜGD Hukuk Masası, 1979 yılı başında Avukat Müştak Karabağ'ın, bürosundan ayrılmaya karar verdi. Önce bir reklam şirketi kurulması için yer tutuldu, ancak ETKO davasından yakalananlar paravan şirketler kurmuşlardı, Yurtaslan kendilerinin de böyle durumlara düşebileceğini düşünerek reklam şirketinden vazgeçti ve karargahını Avukat Yalçın İlikli'nin bürosuna taşıdı.

Av. Müştak Karabağ, Ali Yurtaslan'ın kendi bürosunda çalıştığını kabul etti

● Karabağ: «Bu çocuk daha önce bizim yanımızda çalışmıştı. Sonra biz bunu işten çıkarmıştık. Onun için yapmış» şeklinde konuştu

● Yurtaslan ise, «Karabağ kim ki, o zaman beni işten çıkarmış olsun, ben ÜGD yöneticisi ve Hukuk Masası Başkanıydım, Kovmak söz konusu olsa ben onu kovardım» cevabını verdi

HABER MERKEZİ

BÜROSUNU ÜGD Hukuk Masasının faaliyetlerine tahsis eden MHP'li Avukat Müştak Karabağ, bir gazetecinin yayınımız hakkındaki sorularını cevaplarken, Yurtaslan'ın kendi işyerinde çalıştığını kabul etti. Karabağ, Yurtaslan'ın kendisiyle ilgili açıklamaları hakkında "Bu çocuk daha önce bizim yanımızda çalışmıştı, sonra biz bunu iş-

(Devamı S. 6 Sü. 7'de)

BAŞYAZI

Niçin TİKP'ye Geliyorlar?

Doğu Perinçek

Bugüne kadar Aydınlık, eski ülkücülerden Ömer Tanlak, Adnan Özçiftçi ve son olarak da ÜGD Hukuk Masası Başkanı Ali Yurtaslan'ın itiraflarını yayınladı. Bazı eski ülkücüler ise, isimlerini açıklamaktan korktular, "Benim anlattığım belli olmayacak şekilde ve ölçüde yayınlayın" dediler ve öyle yapıldı.

Birçok ülkücü, kanlı cinayet şebekesinin ağından kurtulmak istemekte, fakat bocalamaktadır. Demek istediğimiz şudur: Eğer can güvenlikleri sağlanır ve bu konuda güvence verilirse, MHP'nin işlediği suçları ortaya dökecek olan insanların sayısı tahmin edemeyeceğiniz kadar çoktur.

Çeşitli eylemlerden ve deneylerden geçerek belli bir noktaya gelmiş olan ülkücü günün birinde bir cinayet emriyle yüz yüze gelmektedir. Belki de o, işin buraya kadar varacağını düşünmemiştir bile. Şimdi uçurumun kenarındadır.

(Devamı Sa. 6 Sü. 1)

Yarın:

Esrarengiz Yüzbaşı Çeviker için hazırlanan sahte tahliye evrakı

Pazartesi:

Türkeş'ten bir emir geldi: «Sıkıyönetim bize karşı ilan edildi, bütün silahları gömün»

«Ali Kaçar'ı safdışı ederek Şevkat Çetin'i ÜGD Genel Başkanı yaptık»

«MİSK Genel Sekreteri Mete Beşen'den iki yılda toplam iki milyon lira aldım»

ALİ Yurtaslan, itirafının birinci bölümünde ÜGD Hukuk Masasına nasıl girdiğini ve Hukuk Masasına Başkan oluşunu anlatmıştı. Yurtaslan, açıklamasının bugünkü bölümünde ise ÜGD ve Hukuk Masası içinde olup bitenleri ve bu faaliyetin hangi kaynaklardan beslendiğini şöyle anlatıyor:

HUKUK MASASI GENİŞLİYOR:

«HUKUK masasına daha sonra iki kişi daha aldık. Bunlar Edip Doğan ve Ali Durdusal'dı. Bunlar Ankara Şubesi Yönetim Kuruluna da girdiler. Bu arada cezaevlerine devamlı mektup yazıyor, ülkücülere moral veriyorduk.

"Ayrıca Naci Işıklı, Yaşar Yaralı ve Veysi Başkan da Ankara Şubesi Hukuk Masasına yardım ediyorlardı. Bunlar da Ankara Şubesinde gayri resmi olarak görevliydiler.

"Edip Doğan ve Naci Işıklı Ankara Doğumevinde memurdular. Fakat işe gitmezlerdi. Aybaşlarında gidip maaşlarını alırlardı.

ALİ KAÇAR'I EKARTE ETMEMİZ VE ŞEVKAT ÇETİN'İN ÜGD GENEL BAŞKANI OLMASI

«1978 Ağustos ve Eylül aylarında meydana gelen bir dizi cezaevlerinden adam kaçırma olaylarından sonra ben, Erdem Şenocak, Fatih Kirişçioğlu ve Ali Durdusal, Ali Kaçar'la aramızdaki bir anlaşmazlık nedeniyle onu ekarte etmeye karar verdik. Ali Kaçar kendisini çok yüksekte görüyor ve bizim her meselemize karışıyordu. Onun yerine Erdem Şenocak'ı geçirmeyi istiyorduk. Ayrıca teşkilat içinde liderlik mücadelesi vardı. Şevkat Çetin Genel Başkan olmak istiyor ve bizim Ali Kaçar'ı ekarte etme isteğimizi destekliyordu. Şevkat Çetin'le bu hususu konuştuk. O bize yardımcı olacağını söyledi. Biz de onun Genel Başkanlığını destekleyeceğimizi belirttik.

"Erdem Şenocak'ı ve Ali Durdusal'ı ÜGD Genel Merkez Yönetim Kuruluna aldırdık. Bu arada Ali Kaçar'a haftalık raporumuzu ve gerekli bilgileri vermiyorduk. Bu şekilde onun partide ve ÜGD'de gözden düşmesini sağlamaya çalışıyorduk. Bir ay içinde başarı sağladık. Ali Kaçar kendiliğinden ayrılmak zorunda kaldı. Kaçar'ın yerine Erdem Şenocak'ı geçirdik, Erdem böylece Hukuk Masası Genel Başkanı oluyordu:

"Bundan sonra yapılan ÜGD Kongresinde Şevkat Çetin'in Genel Başkan olması için çalıştık. Çeşitli yerlere baskılar yaptık. Görevimizi bırakacağımız tehdidini savurduk. Ayrıca o dönem

(Devamı S. 6 Sü. 5'te)

İşte Hergün'ün kupürü

ÜGD KONGRESİ'NDEN NOTLAR:

"Türk Milleti mutlu Türk Devleti güçlü kılınacak,,

Ülkücü Gençlik Derneği'nin 3 ncü Olağan Kongresi'nden sonra, yeni seçilen yönetim kurulu belli olmuştur.

Üçüncü olağan kongre sonunda, yeni yönetim kuruluna Hasan Çağlayan, Yaşar Yıldırım, Ahmet Erensoy, Taner Afacan, Mahir Damatlar, Naci Bostancı, Ahmet Yıldız, Mehmet Güçlü ve Rem-

(Dev. Sa. 7. Sü. 2'de)

ÜGD yeni Yönetim Kurulu belli oldu

AŞİROĞLU

Ülkücü Gençlik Derneği'nin Üçüncü Olağan Kongresi ön ... Ankara'da

TÜRK

(Baştarafı 1 Sayfa'da)

...zi Genç seçilmiştir. Yedek Yönetim Kuruluna ise, Ahmet Bilgin, Seyyit Vakkas Korkmaz, Kemal Görmez, Hüseyin Özcan, Erol Dok, Ali Yurtarslan, Erdoğan Aktaş, Zeki Okunakul ve Yusuf Taşçı getirilmiştir.

ÜGD Genel Merkez Denetleme Kurulu'nun asil üyeliklerine Nurettin Taşer, Memduh Bozbey, Mustafa Görür-

ARTIK KABUL EDİN

Ali Yurtaslan'ı ÜGD yönetimine seçen sizsiniz. Gazetenizde gerine gerine bunu ilan eden sizsiniz. Şimdi n'oluyor? Kendi seçtiğiniz yönetici gerçekleri açıklıyor. "İftira" yaygarasını bırakın, efendi gibi durumu kabul edin.

İçten geldiği gibi

NİMET ARZIK

Sayın Çağlayangil ve Atatürk'ün yüzüncü doğum yılı

Günlerden bir gün, Sayın İhsan Sabri Çağlayangil, bana beynini ırgalayan bir düşünceyi açtı:

Atatürk'ün yüzüncü doğum yılı için, bir komite kurmak istiyordu. İçtendi:

– Bu, kendimizi tanıtmak için, elimize geçen bir fırsattır, demişti. Bunu atlarsak, beşinci yüz yılı beklememiz gerek.

Hakkı vardı.

Kendisine, daha önce hazırlıklar yapılmış olduğunu söylemedim. Ahmet Taner Kışlalı'nın Kültür Bakanlığı zamanında, bir basın toplantısında bulunmuştum. Ahmet Taner Kışlalı, uzun uzun Atatürk yılının hazırlıklarını anlatmıştı,

Ben içimden gene omuz silkmiştim. Komite, alt-komite, üst-komite, bunlar zaman savurganlığından başka birşey olamazdı... Toplandıklarıyla kalırlardı. Cumhuriyetin ellinci Yılının, kilo kilo atmasyon kitaplarından tutmasyon ve ağırbaşlılıktan ölgün marşına değin ne olmuştu ki?...

"Müjdeler, yurdumun toprağına taşına"

"Bastı Cumhuriyet, elli şeref yaşına"yı, sokakta mırıldayan bir tek Tanrının kulunu gördünüz müydü?

Atatürk yılı için de

...Kararlar alınmıştı. Bütün çalışmayı tek elden yönetmek için. Herşeyin, kültür bakanlığının "okeyiyle" olması, falan, filan...

İlkönce, UNESCO ele almıştı konuyu. UNESCO Atatürk'ü, yılın adamı (1981) ilanediyordu. Bizimkiler, İşi UNESCO'ya atlattılar.

O da tamam... Neden atlatmasınlar ki?

Sonra, bir suskunluk egemen oldu, sanki Atatürk hazırlıkları unutuldu, gitti.

Bütün bunları, Sayın Çağlayangil'e demedim. İçtendi, O'nu üzmek istemedim.

Bir şey daha demek istiyordum ama gene sustum!

– Çok az vakit var... Birkaç ay kaldı.... Bu yoğun tanıtma eylemine nasıl geçilecek?... Benim anladığım kadar, Atatürk bir ulusun her alanda uyanışının sembolü. Konferanslarla, şiirlerle, sergilerle, kitaplarla, dünyayı bombardımana tutacaktık, bir sonuç almak için... Dört beş aydı, bunca bomba imaledilmez!.

İçerde kutlama, dışarda kutlama diye iki sorun vardı; İçerdeki kutlama, iki davet bir ziyafet, televizyonda, ıkına gerine, bir yayvan laf salatasından ibaret olamazdı, elbette... Halkın kutlamaya katılması için ne yapmalıydı?... Halkın desteği nasıl sağlanmalıydı.

Evlerdeki Atatürk resimlerini ve o devre ait yazıları toplamak için en azından bu yapılabilirdi. Neyin nesine başlanılmıştı ki?... Herşeye zaman gerekiyordu.

Dışarıya gelince, suya sabuna dokunmayan bir kutlayış neye yarardı.? Elçiliklerimizde, kokoriko-kikiriki, elçi hanımlarına, kokteyl ve kanape atıştırtmaktan ibaret mi olacaktı kutlama?.. Bütün bunları Sayın Çağlayangil'e demedim. Hiç bir içtenliği kırmak, hiç bir umudu soldurmak istemem...

Yalnız, beş ay kaldı, Atatürk yılına, beş ay kaldı, beş! Eski uyduruk yazılardan, kitaplar, eski kırpıntılardan fikirler doğmaz... Viyana kapılarını nallamak ta işe yaramaz... Zaten bazan unutuluyor ama bu iş hem Cumhuriyetten önce, hem de acıklı bitmiş.

Ve Sayın Çağlayangil, dünyanın en iyi niyetiyle bir onur komitesi kurdu.

Başbakan, muhalefet liderleri, Genel Kurmay Başkanı, tamam, bunlar prestij için!

Komitenin diğer üyeleri

Bakanları da doğal karşılıyorum... Öbürleri... neden onursal üye de, ben değilim, örneğin veya süt ninemin süt kardeşi değil!

Metin Toker'in dışında (ki uzun yılların gazetecisidir), öbür, içi geçmişlikle neye yarayacak?... Çok açık konuşmak gerek. Suya sabuna dokunmayan bir Atatürk yılı kutlanacaksa o başka...

Bütün alanlarda kendimizi tanıtmak da var. İşin o yönünü neden düşünmemek. Atatürk hakkında şiirleri bir kitaba toplayarak Türk şiirlerinin bir örneğini sunmuş oluruz. Ufak bir örnek:

Hem Akademi mi kuruluyor ki, tarihçi, Enver Ziya onur komitesinden oluyor? İtiraz ediyorum. Belki kürsüsünde değerlidir, ama yayma, iletme, duyurma, böyle bir şeyi organize etmede, yeteneklerini inanmaya hazırım, gelsin, anlatsın... Nasıl görüyor böyle bir organizasyonu!

Muslih Fere gelince... özüne özgün, lektürler yaptığı için, "derin kültürüne" herkes heyran.. Bu lektürlerden pozitif olarak ne çıkarmıştır, bilmek isterdim. Belki yanılıyorum.

Onursal komitede, Enver Ziya'nın yanında ve önünde, Suat Sinanoğlu olmalıydı. Evet, bir bakımdan bir zamanın adamı... Ama darmaduman edilmiş Atatürk Enstitüsünün başıydı. O; Atatürk'ü ve geçerli yapıtları ve görüşleri vardır.

Ondan şiddetle kaçtılar, belki Atatürk nazariyesinin derinine indiği için,. Kimse nazariye filan istemiyor ki! Ne nazariyesiymiş?

– Peki Cihad Baban'a ne dersin?

– Bilemem, onursal komitenin kriterini!

Bu komite ekipler oluşturmak da şu üç beş ayda. O ekipler eserler verecek de üç beş ayda. El insaf!... Eski memurun arşivlerinden sayfa koparmaya yeter ancak, şu üç beş ay... öyle olacaktır.

Ekipler... Hiç Atilla İlhan'ı düşündünüz mü? Danışılsa, parlak fikirler verebilirdi. Aklınızın köşesine bile gelmemiştir ismi!

Ve... sevgili okurlarım, yüreğimin ortasına bir bıçak darbesi yedim ölüyorum:

Bıçağı, sevgili dostum İhsan Sabri Çağlayangil indirdi. Hâlâ duruyor kanayan yüreğimde:

Elli milyonun önünde:

– Afet hanımın fikrini de alacağız, dedi...

– Niye?...

Bana bu alanda, Afet İnan'ın, yapıtlarını getirin. Konuşmalarını getirin (Bir iki tanesini dinledim haaaa!...) Böyle bir organizasyon da yeteneklerini anlatın...

Ben vatandaşım. Susmaya da zorunlu değilim. Yoksa zorunlu muyum?...

Üç beş ay kaldı, üç beş ay... Eski memur dosyalarından, sararmış sayfalar koparıp, ağlamaklı ağlamaklı gün birdemeyelim TRT'de ve bu Atatürk yılı sayılmasın!... yazık olur!.

düşünce dünyası

GAMALI HAÇLI HİTLER, BÜLBÜL SESLİ SOVYETLER

Halit Payza

İYİSİYLE, kötüsüyle dünya. İyi insanlar ya da kötü insanlar. İyi ya da kötü kavramını oluşturan olanaklar, olanaksızlıklar. Bir yanda Aristo felsefesi "Dostlarım, dostluk yoktur". Diğer yanda kardeşçe yaşamak ve kendi kaderlerini kendileri çizmek isteyen ülkeler.

Süper çağda yaşıyoruz. Çağ nereye gidiyor? Nereye gidecek? Ne olacak soruları kafamızı aşındırıyor. Bağımsızlık, insanca yaşamak, insan olduğunu bilerek yaşamak nedir? Kimler engel olur, kimler kurmaya çalışır? Soru işaretlerini yoğunlaştırmamız olası. Uzar gider sorunlar.

Sosyalist olduğunu iddia eden bir ülke var ortada. İşte bu ülke, kalkıyor, canı istediği için, midye kabuğundan duyduğu bir ses üzerine "Afganlılar benim yardımımı bekliyor. Aman hazır iyilik yapmaya alışmışken, sevabına bir iyilik daha yapayım da, Afganistanı istila edivereyim" diyor. Bu onun melekleştirilmiş şeytansı anlayışıdır. Lenin'in sözü kulak ardı ediliveriyor bu iyilik anlayışının başrolü oynaması üzerine.

Lenin ne dedi, bu sosyalist ülke ne yaptı? Sosyalist bir ülke diğer bir ülkenin iç işlerine karışmaz denildi. Bu ülke yoksul bir Üçüncü Dünya ülkesi olan Afganistan'ın iç işlerine karıştı, karışmakla da kalmayıp, dünyayı iyice bir karıştırdı. Sosyalist bir ülke, diğer bir ülkeyi istila edemez, gelişip yayılmayı düşünmez, düşündüğü takdirde sosyalist ülke, sosyalist bir ülke olmaktan çıkıp, emperyalist bir ülke olur. Bugün Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği emperyalist bir ülke midir? Sosyalist bir ülke midir? tartışmasına gerek yok artık. İlkokul çocuklarının dilinde bu sorunun yanıtı. Hani sosyalist bir ülke diğer bir ülkeyi istila edemezdi? Aman yanlış anlamayın iki gözüm SSCB ne yaptı? İyilik yapma damarı kabardı da ülkeyi istila ediverdi, sevaptır (!) Hani sosyalist bir ülke iç işleri karıştırıcı olmazdı? SSCB'nin yaptığı karıştırıcılık değil ki canım, alt tarafı bir ülkenin bütün ekonomik, sosyal, kültürel olanaklarını karıştırmak değil, gözyaşlarından bir çorba yapmak.

Eğer sosyalizm buysa, ben de yakışıklı Komiser Colombo'yum.

Bir Hitler vardı gamalı haçlı. Yeni topraklar, üstün Alman ırkı sevdası yüzünden milyonlarca canlıyı dünya değiştirten.

Bir Hitler vardı. Ama parçalanmış bir Almanya vardı. Geride faşizm vardı, temerküz kampları ve Yahudilerin yakımı için kurulan fırınlar da vardı. Sapık bir Hitler bir de binlerce kişinin mezar taşlarının yükselmesine neden olan en sonunda bir kurşun da sakat beynine sıkan bir Hitler vardı.

Ve şimdi huzurlarınızda yepyeni bir sanatçıyı takdim ediyorum: Bülbül sesli SSCB. Sizlere günün en yeni parçalarını sunacak. Alkışlarınızla.

İlk şarkımız devletler hukuku ile ilgili. Nedir devletler hukuku? Devletlerin birbirleri ile olan davranışlarını düzenleyen ya da yargılayan bir hukuk kolu bu. Ama bizim sanatçı yeni bülbül. Güfteyi de besteyi de karıştırıyor. SSCB'nin Afganistan'ı ablukaya alması devletler hukukunu ve insan haklarını çiğnemiştir. SSCB'nin Afganistan'ı "İyilik meleği maskesi" altında istilası doğrudan doğruya, kelime oyunları bir yana Üçüncü Dünyanın ve bağlantısız devletlerin yaşamsal çıkarlarının kirletilmesi demektir. Sorun bu kadarla da kalsa neyse. Olguya salt bu açıdan bakmak at gözlüğü kullanmak demektir. Pembe gözlüklerimizi çıkartalım da yalın gerçeği görelim. Bugün Afganistan, yarın Pakistan, öbür gün İran, sonra Hint Okyanusu, Basra Körfezi ve devamı yarın.

Politik açıdan yargılanıldığında basit olmayan bir bunalımın, bir bulaşıcı mikrobun dünya denilen kavanozun metabolizmasını sardığı apaçık ortadadır. SSCB'nin Afganistan'ı istila etmesi, yayılma ereğini sürdürmesi, bölgedeki diğer devletlere karşı ek politik araçlar da elde etmesi demektir. Afganistan'ın Sovyetler Birliğince istila edilmesi, özellikle Doğu-Güney ilişkilerini de etkilemektedir. Doğu-Batı ilişkisi de bu terazinin kendilerine yarılmış küfesinde yerini almak zorundadır.

DID (Alman haberler servisi) bülteninde Federal Başkan Schmidt konuyla ilgili yaptığı bir açıklamada şöyle yorumluyor:

"Bizim ve Avrupa Ekonomik Topluluğundaki dostlarımız gibi birçok Üçüncü Dünya devleti de Sovyet müdahalesinin İslam dünyasının bir bağlantısız devletinin iç işlerine açıkça bir karışma olduğu görüşündedir. Yine tüm bu devletler bu askeri eylemin tüm bölgenin güvenliği ve istikrarı, aşağı Hint Kıtası, Ortadoğu ve Arap dünyası için bir tehdit olduğu kanısındadırlar."

Dünya politikası çalkantılı bir dönemdedir. Barış denilen defne dalı bir atmacanın pençesi arasındadır. Kant "Barış için her zaman bir şeyler vermek gerekir" der.

Dünyayı hegemonyası altına almak isteyen ve belki de üçüncü bir dünya savaşının çanlarını çalan SSCB bu istilacı ereğinden hemen vazgeçip, hanım hanımcık evde görücüsünün gelmesini beklemek zorundadır. Bu ara bütün dünya devletleri de "Ne kızı ver ne de görücüyü küstür" ilkesinden vazgeçerek, barış için vermekle yükümlü olduklarını yapmak zorundadırlar.

Fıkrayı bilirsiniz: Kral zindanda dolaşmaktaymış. Mahkumlarla teker teker konuşuyor ve hepsinden de "Ben suçsuzum" yanıtını alıyormuş. Kime gitse, hepsinin ağzında suçsuzluk cikleti. Bu ara, kıyıda kralla ilgilenmeyen biri kralın dikkatini çekiyor. Yanına gidiyor. "Sen de mi suçsuzsun, bu yüzden mi buraya düştün? diye soruyor. Adam kralın yüzüne bakmadan yanıtlıyor. "Hayır ben suçluyum" Kral yanındakilere dönüyor. "Aman diyor, bu kadar masumun arasında, bir suçlu. Bunu hemen tahliye edin de diğerlerinin ahlakını bozmasın."

Sovyetler Birliği her ne kadar "suçsuzum" diyorsa da anlattığı bir binbir gece masalı.

Müdahale müdahaledir. İç işlerine karışmanın, dünyayı karıştırmanın, dünya barışını tehdit etmenin, geride tutsak bir halk yaratmanın suçsuzlukla bir ilgisi olmadığı gibi, saydıklarımızı yapan bir ülkenin de sosyalizmle bir ilgisi olmaz, olamaz.

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

İki ateş arasında, sendin bendim olmaz

Epey zamandır yurdumuz ve halkımız iki ateş arasındadır. Tehlike iki yanlıdır. Bir yandan MHP'nin ırkçı ve faşist terörü; öte yandan Sovyetler Birliği'nın tehditi ve yörüngesindeki çetelerin suikastçı eylemleri. Yapılan ve görülen diğer bir meselede bir birlerine misillemelerdir. Bu durum son dönemin özelliği. Bir faşistler öldürüyor, bir moskovacılar. Böylece halk tedirginleştiriliyor. İç savaşı körüklemeye kargaşalık ortamını daha da gergin tutmaya çalışmaya çalışan bu karanlık ve yasa dışı örgütler esas olarak Moskova'nın vahşi emelerine zemin hazırlamış oluyorlar.

Gün Sazak'ın öldürülmesinin bahanesi ile yurt çapında başlayan MHP'lilerin saldırıları ve Çorum katliamları, CHP Milletvekili Abdurrahman Köksaloğlunun, Nihat Erim'in, Kemal Türkler'in öldürülmesi. Artık terörün zirvede olduğunu göstermektedir. Yani üst düzeyde önemli şahsiyetlere suikastler düzenleyerek sansasyon yaratmak, halk içinde de bölücülük yaparak kitle katliamlarını oluşturmak. Son olaylar, katliamlar ve cinayetler üzerine iyice düşünülmelidir: Şu açık. Anarşi odaklarının hedefleri Türkiye'dir. Kargaşalığı daha da artırıp kolay yutulur lokma haline getirmek. İşte bu noktaya kadar gelindi. Kapıya dayandı. Bu katı gerçekleri görmenin zamanı geldi de geçmek üzeredir. Vakit geçmeden bir an önce silkinilmeli.

Başta AP ve CHP olmak üzere tüm milli güçler Türkiye'yi yıkıma doğru götürmeye çalışan anarşi odaklarına karşı mücadelede yerlerini almalıdırlar. Ancak anarşi odaklarına karşı verilen mücadele doğru tespit edilmeli. Siyasetler ve programlar yapılmalı. Doğru yürütülmeli. Sadece polisiye tedbirlerle olmaz. Halkı da yanına alan bir milli seferberlik. Halkın temel hak ve özgürlüklerine dokunulmadan zorbaların üzerine gitmek.

Bunun için, AP Türkeş'in elini bırakmalıdır. MHP'lilerin cinayetler işlediklerini görüp üzerine yürümelidir. CHP de Moskova yanlılarını, partisi içinde barındırmamalıdır, söküp atmalıdır. Yönünü Moskova'nın tehditine doğru çevirmelidir. Hülasa MHP'lilerin faşist terörüne ve Rusya'nın tehditine karşı birlik. Bu siyasi kararlar Türkiye'nin geleceğinedir, menfaatinedir. Zaten son zamanlarda birlik isteği güçlenmektedir, gelişmektedir. Evet bu birlik isteği herkesin dileğidir. Ah bir birleşebilseler sözleri gün geçtikçe artmaktadır. İstek bu yöndedir. Artık parti sürtüşmeleri lider kavgaları, sen ben meseleleri, gereksiz polemikler bir kenara bırakılmalı, halkın sesine kulak verilmelidir. Birlik meselesinde cesaretli adımlar atılmalı. Neden MHP'liler ve Moskovacılar Milli Birlik hükümeti modelinden hoşnut değillerdir? En azından bu durum üzerinde birazcık olsun düşünülmelidir. Eğer böyle bir hükümet oluşursa anarşi odakları eski gibi cirit atamayacaklardır. Barınacak ve yaşayacak yerleri kuruyacaktır.

İşte bir an önce iki ateş arasındaki şaşkınlık ortamından kurtulmalı. Derhal silkinip iki ayak üzerinde doğrunulmalıdır. Bu dönemde "Barış, Birlik, Özgürlük" şiarını yükseltmeliyiz.

Türkiye İşçi Köylü Partisi bu siyasetleri bir yılı aşkın bir zamandan beri savunmaktadır. Bu meselede oldukça dikkat çekti. Çünkü zaman ve hayat TİKP'nin görüşlerini ve siyasetlerini doğruladı. Haklı çıkardı. Milli Birlik hükümetinde TİKP'de yer almalıdır.

D.D

Bergama'da öğretmenler üzerinde baskılar artıyor

Bergama'da öğretmenler üzerinde yeni bir oyun oynanmaktadır. Amaç birtakım öğretmenleri kıyıma uğratarak, diğerlerine gözdağı vermektir. Toplam 8 öğretmen hakkında soruşturma açtırıldı. Öğretmenlere yapılan suçlamalar şunlar:

—Aşırı sol eylemlere ve gösterilere katılmak.

—Evde ve okulda yasak yayın bulundurmak.

—Bildiri dağıtmak.

—Rejime karşı olmak.

—Öğrencilere devrim dersi vermek. Bunlara karşı çıkanlara baskı yapmak, notlarını kırmak, öğrenimi engellemek.

—Öğrencilere, duvarlara siyasal içerikli yazılar yazdırtmak.

—Okul dışında öğrencilerle toplantı yapmak. Aynı görüşte olmayan öğrencilerin notunu kırmak.

Hakkında soruşturma açılan öğretmen Doğan Babacan bu konuda şunları söyledi. "Nisan ayında Bayındır'a sürgünüm çıktı. Buranın öğretmeni bile değilim. İlk Öğretim Müdürlüğünün önünden geçerken içeriye çağırdılar. Müfettişler ifademi aldılar. Yöneltilen sorular o kadar saçma ki masa başında hazırlandığı belli oluyor. Bir kere İGD adlı örgüt adına bildiri dağıtmaktan utanç duyarım. Zaman zaman saldırılarına hedef oldum bunların. İlkokul 3. sınıfı okutuyorum. Düşünebiliyor musunuz? 9 yaşındaki çocukların eline boya kutusu verip fırçayı verip gece yazı yazdırıyor muşum. Hiç bir dünya görüşü olmayan 9 yaşındaki çocuklara benim gibi düşünmüyorlar diye baskı yapıyor ve notlarını kırıyormuşum. Bütün bunlara ancak gülünür. 24 Aralık boykotuna da katılmamıştım. Hakkımda lüzumu mahkeme kararı alınıp mahkeme önüne çıkarılıp yargılanmayı talep ettim. En ilginci bu iddiaların tersini ispatlayacak delil ve belgeler var ise ifademize eklenmemiz isteniyor. Kendileri bu iddiaları ispatlamak zorundayken. Bunlarla suçlanıyorsunuz aksini ispat edemezsiniz suçlusunuz diyorlar."

Bergama'dan bir okuyucu

Divriği SSK Dispanserinde 1,5 yıldır doktor yok

Çok sayıda işçinin çalıştığı Divriği'de, demir madenlerinin ek tesislerinin olduğu Div-Pelet'te tesislerin yapımında çok sayıda iş kazası olmaktadır.

İş kazası geçiren işçiler, SSK dispanserine geldiğinde doktor olmadığından her an için ölüm tehlikesi geçirmekte ve Sivas'a gitmek zorunda kalmaktadırlar.

'Bir buçuk senedir SSK dispanserinde doktor bulunmadığı için, işçiler "İşçinin can güvenliği ve sağlığıyla ilgilenmeyen, işçiden verim bekleyemez. Bir an önce Sağlık Bakanı Divriği'ye doktor göndermelidir" şeklinde konuştular.

İ.Aydoğmuş

Aydınlık BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR BİRLEŞİN

BAYAŞ Basın Yayın A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmen ORAL ÇALIŞLAR

Yazı İşleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S.AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O.GÜRHAN ERTÜR

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu/İstanbul. Tel: 26 52 44 26 42 93 İdare Tel: 26 61 78
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri. Baskı: İst. Güntur. Dağıtımı: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8 Kızılay. Tel: 25 38 69 İZMİR: Özgüler İşhanı 452. Sok. 25/3 Konak: Tel: 13 10 90 - 25 25 54 TRABZON: Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. 27/10 Tel: 3900 DİYARBAKIR: Beyazıt İşhanı Kat: 3 No: 30 Dörtyol Tel: 38 57 ADANA: Kızılay Cad. 104 Sok. No: 23 Tel: 10J 42

İLAN TARİFESİ—ABONE
Başlık yanı 4000 TL. 8 hariç diğer sayfalar st/cm 900 TL. 8. sayfa st/cm 1000TL. Renkli st/cm 1700 TL. Doğum, evlenme, ölüm st/5 cm 2000 TL. Küçük ilanlar kelimesi 30 TL.
ABONE: Yurtiçi 3 aylık 900 TL. 6 aylık 1800 TL. 1 yıllık 3600 TL. Yurtdışı 3 aylık 1125 TL. 6 aylık 2250 TL. 1 yıllık 4500 TL. Dış ülkeler için posta ücreti alınır.

22340 — 856

MHP'nin Konya'daki hedefi MSP: "Yeşil'e vur"

Konya'da gazete bayilerine baskı yaparak gazete sattırmayan MHP'li komandolar, bir süredir şehirdeki MSP'lilere de saldırarak sindirmeye çalışıyorlar.

Faşistler Konya'da gazete sattırmıyor

- **Merkezde bulunan 70 bayiden 50'sinde Aydınlık ve Cumhuriyet gazetelerinin satışı engelleniyor**
- **Konya AP İl Başkanı: "Devleti koruyoruz diyenler de anarşiye ortaktır"**

KONYA (ÖZEL)

İÇİŞLERİ Bakan Vekili Orhan Eren'in "En huzurlu şehirlerimizden biri" dediği Konya'da MHP'li faşistler bayilere gazete sattırmıyor.

Komandolar her sabah bütün gazete bayilerini dolaşarak, Aydınlık ve Cumhuriyet gazetelerinin satılmaması için bayileri tehdit ediyorlar. Tehditler nedeniyle şehir merkezinde bulunan 70 bayiden 50 kadarı can güvenliklerinin olmaması yüzünden bu gazeteleri satamıyor. Kendileriyle görüştüğümüz bazı bayiler bu durumun süratle düzeltilmesini istiyor.

Bu arada, iki gazete bayisinin faşistlerin baskısından sonra bayiliği bıraktığı bildirildi.

AP İL BAŞKANI NE DİYOR?

Öte yandan AP İl Başkanı Adnan Ağırbaşlı anarşi ve AP-CHP işbirliği konusundaki sorularımıza şu cevabı verdi:

"Bir grup 'bu düzen değişmelidir' diyor. Değişikliği demokratik yoldan yapalım diyenler var. Her türlü yolu deneyerek yapalım diyenler var. Bu grubun karşısında diğer bir grup da düzeni muhafaza etmeye çalıştığını söylüyor. Devleti koruyacağız diyenle, yıkacağız diyen bir olmaz. Ama devlet kendini korumaktan aciz değildir. Devleti koruyacağız diye ortaya çıkan bir grup da anarşiye ortaktır.

(Devamı S. 6 Sü. 4'te)

İsrail'de Adalet Bakanı istifa etti

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İSRAİL Parlamentosunun Kudüs'ü başkent ilan etmesine karşı uluslararası alanda tepkiler sürerken İsrail Adalet Bakanı istifa etti. BM Güvenlik Konseyinin konu üzerine bir toplantı yapması beklenirken, ikili diplomatik ilişkiler de sürüyor.

Başta Arap ülkeleri ve Türkiye olmak üzere bütün Ortadoğu hükümetleri İsrail Parlamentosunun kararını sert bir dille kınarken, İsrail Adalet Bakanı Samuel Tamir'in görevinden istifa ettiği açıklandı. İsrail Radyosu istifanın siyasi nedenlerle olmadığını ileri sürerken, muhalif "Haaretz" gazetesi Begin'in artık kendi bakanlarını bile ikna edemediğini yazdı. "İsrail tarihinin en şahin hükümetinin oluşmakta olduğunu" yazan gazete, Tel Aviv yönetiminin saldırgan tutumunu eleştirdi.

Dışişleri Bakanı Dayan, Savunma Bakanı Weizmann ve Maliye Bakanının istifasından sonra son bir yıl içinde 4 bakanın istifasının, Begin'in koalisyon hükümetini son derece güç duruma soktuğu belirtildi.

Öte yandan İsrail'de akaryakıt fiyatlarına yüzde 25 oranında zam yapıldığı açıklandı. İsrail gazeteleri, muhalefetteki İşçi Partisinin seçimleri kazanacağını yazarken, İsrail'in, içinde bulunduğu tecrit ve bunalım karşısında "acı-

(Devamı S. 6 Sü. 3'te)

Bilecik'li Bilser işçileri MHP'li yönetimi şikayet için Jandarma Alay Komutanlığına giderken.

Bilecik Seramik'ten atılan işçiler, MHP'li yönetimi Alay Komutanlığına şikayet ettiler

BİLECİK (ÖZEL)

BİLECİK Seramik Fabrikası Bilser'den atılan işçiler MHP'li işverene karşı Bilecik halkının da desteğini alarak mücadelelerini sürdürüyorlar. İşçiler son olarak yöneticileri İl Jandarma Alay Komutanlığına şikayet ettiler.

Bilecik Seramik'te MHP'li yöneticiler bundan bir süre önce Yozgat, Çanakkale ve Balıkesir'den getirttiği faşist komandolar aracılığı ile olay çıkartmış ve sendikalaşmak isteyen işçilerden 96'sını işten atmışlardı. İşveren fabrikada çoğunluğu temsil eden Keramik-İş yerine MİSK'e bağlı Türk Çimse-İş'i örgütlemeye çalışıyordu.

«5 lira fiyat farkı maliyeti kurtarmıyor»

Tarlasını sulamakta olan çiftçi İsmail Keskin 'Bir dönümün sulama masrafı 50 bin 250 liradır. Kilo başına 5 liralık fiyat farkı sulama masrafını dahi karşılamaz" derken (altta), köylerde öbek öbek toplanmış çiftçiler hep aynı soruyu soruyor. 'Tariş beceremiyor da tüccar nasıl beceriyor?" (yanda)

Ödemişli çiftçiler öfkeli

Tariş'teki partizanlık yüzünden inekler, traktörler satışa çıkarıldı

- 5 liralık fiyat farkının komik olduğunu söyleyen pamuk çiftçileri, sulama masrafını dahi karşılayamaz diyorlar.
- Çiftçiler pamuğumuzu daha ucuza alan Tariş zarardan kurtulmayı beceremiyor da, tüccar nasıl beceriyor diye soruyor.

ÖDEMİŞ (ÖZEL)

PAMUK üreticileri en az 10 lira fiyat farkı beklerken Tariş'in, eğer hükümet izin verirse 5 lira ödeyeceğini açıklaması şaşkınlık ve öfke yarattı.

Hakkı olan fiyat farkını beklerken borçlanıp, harçlanan Ödemiş'in Demircili, Karadoğan, Yeniköy, Yazlı ve Seyrekli köylüleri 5 lirayı da "Hükümet izin verirse ödeyeceklermiş. Hükümete ne oluyor? Tariş yöneticileri hakkımız olan fiyat farkını kalkmış tartışma konusu yapıyor" diyerek öfkelerini dile getiriyorlar. Ödemişli çiftçiler "Acaba hükümet biliyor mu?" diye soruyorlar. Bir dönümün bir defalık sulama masrafı 1050 liradır. Bir pamuk

(Devamı S. 6 Sü. 4'te)

İşçi emeklilerine maaşları ödenmeye başlandı

Emekli Sandığı ve Sosyal Sigorta kapsamına giren emekliler ayrı aylarda maaş almasına rağmen kuyruklar kısalmadı. (Fotoğraf: AYDINLIK)

«Dün geceden beri kuyruktayız»

İSTANBUL (ÖZEL)

SOSYAL Sigortalar kapsamından emekli olan işçi emeklileri maaşlarını dün almaya başladılar. Emekli Sandığı emeklileri ve Sosyal Sigortalar kapsamından emekli olanlar ayrı aylarda maaş aldıkları halde yine de bankalar önünde uzun kuyruklar meydana geldi. Banka önünde konuştuğumuz işçi emeklilerinin bazıları paralarını alabilmek için önceki gün akşamdan sıraya girdiklerini, ellerinde hiç para kalmadığı için bir an önce maaşlarını almak istediklerini söylediler.

Askeri mahkeme, işkenceci polisler hakkında dava açılmasını kararlaştırdı

"Mehmet Önsoy'un işkence ile öldürüldüğü" yolundaki yayınımız hakkında, savcılık daha önce soruşturma açmıştı

- **1. Ordu mahkemesi, Sıkıyönetim Savcılığının konuyla ilgili kovuşturmaya yer olmadığı yolundaki kararını kaldırdı**

İSTANBUL (AA)

1. Ordu Askeri Mahkemesi, gözaltı sırasında işkence ile adam öldürmek" suçundan ötürü Emniyet 1. Şubeden bazı görevliler hakkında kamu davası açılması gerekliliğine karar verdi.

Halkalı-Eminönü seferini yapan bir belediye otobüsünde 5 mayıs 1980 tarihinde güvenlik kuvvetlerince bir arama yapılmış ve bir torba içerisinde beş tabanca ele geçirilmişti. Olay sırasında Osman Mehmet Önsoy adlı bir genç gözaltına alınmıştı. Emniyet 1. Şubeye götürülen sanık 17 Mayıs tarihinde komaya girmiş ve kaldırıldığı Haydarpaşa Askeri Hastanesinde tedavi altındayken 22 Mayısta ölmüştü. Sanığın babasının başvurusu üzerine Sıkıyönetim Komutanlığı tarafından ölüm olayının araştırılması amacıyla soruşturma açılmıştı.

Sıkıyönetim Askeri Savcılığı 4 Temmuz tarihinde, "Adli Tıp raporunda ölümün, taze akut ülser zemininden menşeli iç kanamadan meydana geldiği kesin-

(Devamı S. 6 Sü. 3'te)

Ecevit: "İçişleri Bakanı sağ teröristlere karşı çıktığı için görevinden alındı"

ANKARA (ÖZEL)

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, dün Mecliste düzenlediği basın toplantısında, İçişleri Bakanının sözlerinin bu hükümetin boynunda bir suç duyurusu gibi asılı durduğunu belirterek, "Bakan sağ teröristlere karşı çıktığı için görevinden alındı" dedi.

Maliye Bakanı hakkında önümüzdeki hafta gensoru vereceklerini açıklayan Ecevit, Milli Selamet Partisinin gensorusunu partinin yetkili kurullarında görüşeceklerini söyledi. Hükümetin ekonomik politikasını da eleştiren Ecevit, bu modelle Türk ekonomisinin uçuruma yuvarlandığını, Merkez Bankasının gelirlerinin birkaç büyük holdingle aile bankasına aktarıldığını sözlerine ekledi.

Demirel, MSP'nin gensorusu yüzünden tutumlarını değiştirmeyeceklerini söyledi

ANKARA (ÖZEL)

BAŞBAKAN Süleyman Demirel MSP'nin "İsrail'le diplomatik ilişkiler kesilirse gensoruyu geri alırız" yolundaki görüşüne karşılık olarak, "MSP istiyor diye memleket zararına karar veremeyiz. Gensoru geri alınacak diye hareket edemeyiz. Şunu yapalım da gensoru geri alınsın diye memleketi düşünmeden davranamayız" dedi.

Cumhurbaşkanı Vekili İhsan Sabri Çağlayangil ile haftalık olağan görüşmesinden sonra bir açıklama yapan Başbakan Süleyman Demirel, ilk olarak, A-

(Devamı S. 6 Sü. 7'de)

AÇIKLAMA:

KEÇİÖREN ÇOCUK ISLAHEVİ ORTADOĞU'NUN EN İYİ İNFAZ KURUMUDUR

Adalet Bakanlığına bağlı Keçiören Çocuk Islahevi 180 dönüm arazi üzerine kurulmuş, çam ağaçları arasında muntazam meyve ve sebze bahçeleri, modern atölyeleri ile Ortadoğu'nun en iyi bir infaz kurumudur.

TCK'nın 54. maddesinden istifade eden hükümlülüğü kesinleşmiş mahkum çocuklar bu kuruma gönderilir. Çocukların geçmişleriyle değil, gelecekleri ile

(Devamı S. 6 Sü. 1'de)

ABD Dışişleri Bakanı Edmund Muskie

Muskie: "Türkiye ve Yunanistan arasındaki görüş ayrılığı giderilmelidir"

DIŞ HABERLER SERVİSİ

BİRLEŞİK Amerika Dışişleri Bakanı Edmund Muskie, NATO'nun Güneydoğu kanadının güçlendirilmesi için, Yunanistan'ın ittifakın askeri kanadına geri dönmesi ve Türkiye ile Yunanistan arasındaki görüş ayrılıklarını giderme yolundaki çabaların devam etmesi gerektiğini söyledi.

Edmund Muskie, Birleşik Amerika Temsilciler Meclisi Dışişleri Komisyonunda bu konu üzerinde dururken, bir süre önce Ankara'da, Türk ve Yunan yetkililerle yaptığı görüşmelere de değindi.

Birleşik Amerika Dışişleri Bakanı, Ankara görüşmelerinde Türk ve Yunan hükümet yetkililerinin NATO'nun bu kanadını güçlendirme amacına ulaşması yolundaki taahhütlerini tekrarladıklarını bildirdi.

Edmund Muskie, ayrıca NATO Bakanlar Konseyi toplantısından sonra Türk ve Yunan Dışişleri Bakanları arasında yapılan ikili görüşmenin çok olumlu geçtiğini sözlerine ekledi.

Adana'da biri polis beş kişi öldürüldü

- Bursa ve Urfa'da dört kişi öldürüldü.
- Gaziosmanpaşa'da devrimci işçilerin kaldığı ev bombalandı.

Dün Adana'nın Havuzlubahçe Mahallesinde bir grup terörist tarafından kurşunlanan polis ekibinde, İzzettin Ağca adlı polis memuru öldü, Güner Usta adlı polis memuru ise ağır yaralandı.

Öğrenildiğine göre, Havuzlubahçe Mahallesinde devriye görevi yapan polis ekibine bir grup terörist tarafından ateş açıldı. Karşılıklı silahlı çatışma sırasında teröristler polis memurlarından İzzettin Ağca'yı öldürdü. Güner Usta adlı polis memurunu da ağır yaraladılar.

Yaklaşık 15-20 dakika süren silahlı çatışma sırasında takviye güvenlik kuvvetlerinin olay yerine yetişmesi üzerine kaçmak zorunda kalan teröristlerden Kemal Özkan adlı terörist ağır yaralı olarak yakalandı.

Bir polis memurunun ölümüne ve birinin de yaralanmasına sebep olan çatışmadan sonra,

(Devamı S. 6 Sü. 3'te)

Suriye'de Ramazanda muhalefet hareketi yükseldi

DIŞ HABERLER SERVİSİ

SURİYE'nin Halep kentinde, Hafız El Esad rejimine karşı Ramazan ayı içinde muhalefetin yükseldiği ve sabotaj olaylarının arttığı bildirildi.

Baas Partisinin Halep Bölge Başkanlığının "El Baas" gazetesinde yayınlanan bildirisinde, "Müslüman Kardeşler" örgütü suçlandı ve gıda kooperatiflerinde yangınlar çıktığı açıklandı.

Bu arada Müslüman Kardeşler örgütünden Batıya sızan haberlere göre ise, Esad yönetiminin muhaliflere karşı işkence uyguladığı ve kimi zaman ağır silahlar kullandığı bildirildi.

Geçtiğimiz günlerde de doktor, avukat, mühendis, esnaf, işçi, köylü ve öğrencilerden oluşan 1850 tutuklunun hapishanelerde kurşuna dizildiği belirtilmişti.

Helsinki Konferansının 5. yılı doldu

Yumuşama Sovyet yayılmasına yaradı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

1975'de Finlandiya'nın başkenti Helsinki'de Avrupa'da işbirliği ve güvenliği sağlama iddiasıyla hazırlanan Nihai Belgenin imzalanmasının 5. yıldönümü dolayısıyla ABD Başkanı Carter ve SSCB Devlet Başkanı Brejnev mesajlar yayınladı. Carter mesajında Sovyetler Birliği'nin Helsinki Anlaşmalarına uymadığını belirtirken, Brejnev, Pravda gazetesine verdiği demeçte, Helsinki Konferansının sonuçlarını "olumlu" bulduğunu söyledi. Brejnev ayrıca, 3 ay sonra Helsinki Anlaşmalarını denetlemek için toplanacak olan Madrit Konferansının başarılı olması için çalışacaklarını söyledi.

Gözlemciler, Helsinki Nihai

(Devamı S. 6 Sü. 4'te)

bu köseden...

Yine baş çelişme üzerine

Gün Zileli

Aynı konuyu ele alan bundan önceki yazımızda "en şiddetli çelişme baş çelişmedir" anlayışını eleştirmiştik. Bu yazı üzerine bazı arkadaşlar haklı olarak şu soruyu getirdiler: "Peki bugün iç çelişme mi dış çelişmeyi belirliyor, yoksa dış çelişme mi iç çelişmeyi... İçte şiddetlenen terör ve kargaşalığın kaynağı nedir? Bugün iç çelişmeyi çözmek için nasıl bir saflaşmayı esas almak gerekir?"

Gerçekten de baş çelişmeyi açıklayan en önemli nokta, diğer bütün çelişmelerin onun tarafından belirleniyor olmasıdır. Bütün çelişmeleri çözmede anahtar, baş çelişmedir.

Türkiye'de bugün durum nedir? Diğer bütün çelişmeleri, bu arada iç çelişmeyi belirleyen dış çelişme midir, yoksa bunun tersi midir? Bütün çelişmeleri çözmek için tutulacak halka dış çelişme midir, yoksa iç çelişme midir?

Kanımızca bugün Türkiye'de iç çelişme de dahil olmak üzere bütün çelişmeleri belirleyen dış çelişmedir. Daha somut ifade edecek olursak Türkiye ile Sovyet sosyal-emperyalizmi arasındaki çelişmedir. Bazı arkadaşlar bu noktada şunu söylemektedirler: "Peki nasıl oluyor da iç çelişme bu kadar şiddetleniyor, içteki çatışmalar toplumumuzun hayatında en önemli etkiyi yapabiliyor?" Evet tam da bu sebeple! İç parçalanma ve çatışmaların kaynağını iyi tespit etmek gerekir. Türkiye'deki iç kargaşalıkların ve çatışmaların bu kadar şiddetlenmesinin temelinde yatan da, artan dış yıkıcılıktır. Sovyetler Birliği'nin tehdidi ve yıkıcı faaliyetleri bu ölçüde artmamış olsaydı, Türkiye'deki iç kargaşalıkların da bu boyutlara varması mümkün olmayacaktı.

Bugün Türkiye'deki kargaşalığı körükleyen iki terör odağından biri Moskova'dır. Moskova'nın yönlendirdiği gruplar terörü sürekli olarak tırmandırmakta ve bir MC-UDC saflaşmasını zorlayarak büyük güçleri yanlarına çekmeye çalışmaktadırlar. Moskovacı grupların, MHP'nin yanısıra, mezhep çatışmaları üzerindeki etkileri küçümsenemez. Yine Moskova, Kürt meselesini kurcalamaktadır ve Doğu'daki birçok grubu güdümüne sokmuş bulunmaktadır. İç kargaşalık ve cinayetlerde önemli rolü olan Apocu grup da, Sovyetler Birliği'nin Ortadoğu üzerindeki tehdidi arttıkça "Sosyalist sistemin gücünden" söz etmeye başlamıştır. Moskova'nın yönlendirdiği bütün gruplar güçlerini iç çatışmaları körüklemek ve iç saflaşmayı şiddetlendirmek için harcamaktadırlar. Sol adına ortaya çıkan örgütlerin halka ve Türkiye'nin bağımsızlığına karşı tutumlarını, Sovyetler Birliği'ne yakınlık ya da uzaklıkları belirlemektedir. Bugün lafta "sosyal-emperyalizme karşı" olduğunu söyleyen gruplar, iç savaş stratejisi yürüttükleri için Moskova'nın yanına yuvarlanmaktadırlar. Bu da iç kargaşalık ve çatışmaların üzerinde Moskova'nın belirleyici etkisini göstermektedir.

Aslında Sovyetler Birliği ile Türkiye arasındaki çelişme Türkiye'deki bütün güçlerin ve partilerin siyasetlerini, partiler içindeki saflaşmaları da belirlemektedir. Bu çelişme, bütün siyasi güçlerin ABD ve Batı ile ilişkilerinde ve iç savaşa karşı tutumlarında belirleyici bir rol oynamaktadır. Herşey, gittikçe Sovyetler Birliği'nin iç savaş stratejisine yardımcı olmak ya da karşı çıkmak temelinde saflaşmaktadır.

Bugün Türkiye'de her türlü çabaya rağmen bir iç savaş çıktığı taktirde, bu iç savaş bile Rusya ile Türkiye arasındaki baş çelişmenin damgasını taşıyacaktır. Yani Rusya'nın çıkarttığı bu iç savaşın bir yanında Sovyetler Birliği'nin güçleri, diğer yanında Türkiye'den yana güçler yer alacaktır.

Bugün dış çelişmeyi esas almadan iç çelişmeyi çözmek imkansız hale gelmiştir. İçteki şiddetli çatışmayı dindirmenin ve birliği sağlamanın yolu da Sovyetler Birliği'ni baş düşman olarak belirleyen bir milli seferberlik hareketinden geçmektedir. Hatta anarşinin diğer odağı MHP'yi yenilgiye uğratabilmek için de dış çelişmeyi esas alan bir politika yürütülmelidir. AP'yi, MHP'ye karşı tavır almaya zorlayacak en önemli etken, AP'nin faşizm tehlikesini görmesinden çok, dış tehdidi gereğince kavraması olacaktır. Diğer hakim sınıf kesimlerinin, Türkiye'yi Rusya karşısında bölünme ve yıkıma götüren MHP'ye karşı çıkmaları ve halka karşı demokratik bir tutum almaları da bu güçlerin Sovyetler Birliği tehdidini açıkça görmelerine bağlıdır. Çünkü dış tehdidin büyüklüğünü kavrayanlar buna karşı koyabilmek için milletin en geniş güçleriyle birleşmenin zorunlu olduğunu ister istemez göreceklerdir.

Türkiye devriminin ilerlemesi, dış çelişmenin çözümünden geçmektedir.

SORUYORUZ:

● Olayların başından beri içinde bulunan ve sonunda doktora işkence iznini veren Jandarma Alay Komutanı Albay Osman Çitim hakkında-savcılığın suç duyurusuna rağmen– neden hâlâ adli soruşturma açılmamıştır? Delilleri yoketme ve asker tanıkları etkileme imkanına en fazla sahip bulunan bu kişi neden hâlâ serbesttir?

● İşkenceci Yüzbaşı Agah Üner hakkında neden idari soruşturma ile yetinilmekte, adli soruşturma açılmamaktadır? Agah Üner tutuklanmadan bu davayı sağlıklı şekilde yürütmek mümkün müdür?

● Çok sayıda tanığın gözleri önünde Yüzbaşı Agah'la birlikte işkenceye "fahri" olarak katılan Teğmen Ayhan Ürkmez böyle elini kolunu sallayarak daha ne kadar ortalıkta dolaşacak? Adalet bu sadistin yakasına yapışmayacak mı?

● Azılı işkence uzmanları iki hafta süren çabalarına rağmen altınların yerini öğrenememişler midir? Ve üç garip köylü bunu bir sır olarak mezara mı götürmüştür?

● Gerçekten bir define bulunduysa bunu kimler paylaşmıştır?

● Ve Mustafa'nın, Ali'nin, Mehmet'in 16 yetimi şimdi ne olacak?

● Günlerce hakarete uğrayan, dövülen Ziyanlı köylülerine, Güveloğlu köylülerine yapılan bunca zulüm sessizce unutulacak mı?

● Fatma Olcan'ın bugün yarın doğacak yetimine bütün bunların hesabını kim verecek?

Adana Misis Karakolunda 15 gün süren işkenceler sonunda

Tuzlu lapa ile öldürülen üç köylünün hikayesi 4

Müze Müdürü Metin Pehlivaner. Araştırma yapması engellendi.

Amaç konuşturmak mıydı, yoksa susturmak mı?

OLAYDAN dört gün sonra 14 Temmuz günü soruşturma açıldı. Assubay Gazi Gündoğdu ve Adli Tabip Nebi Ziya Akkan tutuklandılar. Savcılık Jandarma Alay Komutanı Albay Osman Çitim ve Yüzbaşı Agah Üner hakkında adli soruşturma açılması için suç duyurusunda bulundu. Yüzbaşı Üner hakkında idari soruşturma açıldı. Cesetlerden alınan parçalar İstanbul Adli Tıp'a gönderildi.

Dikkati çeken noktalardan bir kaçı

Müze yetkilileri dağda sanıklar ve jandarma ile aramalara katıldıkları sırada "Altını buldum ve Mehmet Kodak'a verdim" diyen Mustafa Olcan'a, bulduğu altınların nasıl olduğunu sordular. Mustafa altınların 2,5 lira büyüklüğünde olduğunu, bir yüzünde bir adam resmi, öteki yüzünde de oturan bir adam resmi olduğunu söyledi. Müze yetkilileri bu tanımın, yörede bulunması muhtemel altınlara uyduğunu, yani 160 milyon lira tutacağı tahmin edilen altının gerçekten bulunmuş olabileceğini söylüyorlar.

Meçhul bir şahsın telefonu ile define olayını öğrenen Adana Müze Müdürü Metin Pehlivaner iki arkeologu Misis'e gönderdi. Arkeologlar kendilerini doğrudan ilgilendiren bu olay hakkında hiç bir şey öğrenemediler. Karakola girmeleri bile engellendi. Daha sonra Misis'e giden Müze Müdürü de aynı durumla karşılaştı. Dağda jandarma ve sanıklarla birlikte yapılan aramanın raporu ise Müze Müdürlüğüne her nedense hâlâ ulaşmış değil.

Nahiye Müdürünün durumu

Misis Nahiye Müdürü, olayın başından beri gelişmelerin bütünüyle uzağında tutuldu. Nahiye Müdürü, Valiliğe bir yazı göndererek "Bu iş üst düzeyde araştırılmalıdır" demişti.

Üstçavuş Gündoğdu'nun çabası

Misis Karakol Komutanı Üstçavuş Gazi Gündoğdu amirlerinin aşırı baskılarına uğradığından ve meslekten atılmakla tehdit edildiğinden söz ediyor. Gerçekten de Gazi Üstçavuş, Mustafa Olcan'ı dağda elinden kaçırınca İl Merkez Bölük Kalemine atanıyor. Ve Alay Komutanı Albay Çitim, Misis'e kadar gelerek Gündoğdu'yu sıkıştırıyor.

Köylülerin ve bazı aramalara katılan Müze yetkililerinin söylediklerinden ise Gazi Gündoğdu'nun olayla çok yoğun biçimde ilgilendiği anlaşılıyor. O kadar ki arama için dağa çıkışlarda çavuş herkesten daha büyük bir gayret içindedir. Yani görevini sıkı tutmadığı için amirlerinin baskısına uğraması söz konusu olamaz. Çavuşun aşırı gayretinden çıkacak ikinci sonuç ise "altınların çavuşun da içinde bulunduğu bazı kişilerce paylaşıldığı" iddiasının geçersizliğidir. Define böyle payedilmiş olsa Gazi Üsçavuş dağ bayır böyle koşturmazdı.

Koskoca Alay Komutanının bir köylü sanık kaçtı diye karakola kadar bizzat gelmesi kolay anlaşılır şey değil.

Amaç konuşturmak mı, susturmak mı?

"Konuşturmak da, susturmak da uzman olduğunu" söyleyen Dr. Nebi Ziya Akkan, Misis Karakoluna hangi amaçla gelmişti? Konuşturmak için mi? Susturmak için mi? Gazi Gündoğdu'nun notlarında tuzlu lapa işkencesi sırasında doktorun sanıklarla başbaşa kaldığı, kendisinin ise dışarda beklediği söyleniyor. Bu doğru ise üç köylünün "konuşturma ustası" doktora hiç bir sır vermeden ölmüş olmaları mümkün mü? Konuşmuşlarsa ne söylemişlerdir? Ve olay yerini sabah erken saatte terkeden doktor Adana'da kimlerle ilişki kurmuştur. Ya da doktorun konuşturmak diye bir niyeti yok muydu?

Yakalarını bırakmayacağız

"İşte dilekçem, kocamı tuzlu bulamaçla öldürenlerin yakasını bırakmayacağım. İki elim yakalarında olacak. Sizler de bizlere yardımcı olun. Çocuklarımı yetim bırakan canilerin peşini bırakmayın. Kocamın gözaltına alınmadan önce sattığı salatalıkların yüz bin liralık fişini de karakol komutanı evimizi bastığında benim üzerimde buldu ve aldı. Şu gördüğünüz yedi yetimin nafakasıydı o para. Onu da yemesinler."

Ali Olcan'ın karısı sekizinci yetimine hamile Fatma Olcan bir yandan elindeki dava dilekçesi örneğini sallıyor, bir yandan böyle anlatıyordu, yana yakıla ve hınçla.

Ali Olcan'ın amcası İbrahim Olcan ise şöyle diyordu:

"Vicdanı olan bunu yapar mı? Bu kadar yavruyu yetim bırakanların mahkemede yaptıklarını yanlarına koyar mıyım sanıyorlar? Dilekçe verdiğimiz savcı bize, suçlu bizmişiz gibi davrandı. Savcının bu davayı bize kaybettirmesinden korkuyoruz. Otopsi sonucu açıklanmadı. Alelacele yaptılar, bizden gizli. Sonucunun ne olacağını bilemiyoruz. Tekrar köye gelinip, otopsi yapılmasını istiyoruz. Yoksa bu olay örtbas edilir."

Üç köylülerinin işkenceyle öldürülmesi Ziyanlı ve Düveloğlu köylülerini kedere boğmuştu. "Bu işin peşini bırakmayacağız, bunu yapanların bu cinayet yanlarına kâr kalmayacak" diyorlardı. Gazeteleri ve herkesi yardıma çağırıyorlardı.

—BİTTİ—

Ziyanlı köylüleri yas ve hınç dolu. "Bu işin peşini bırakmayacağız, cinayetleri yanlarına kâr kalmayacak" diyorlar.

Tabipler Odası: "Yasal direniş hakkımız doğmuştur"

İSTANBUL (ÖZEL)

BAKANLAR Kurulunun sağlık personelinin yan ödemelerini kaldıran ve birlikte vergilendiren kararına karşı doktorların hastanelerde direnişe başlayacakları bildiriliyor.

İstanbul Tabip Odasının yayınladığı bildiride bu girişim, kazanılmış hakları gaspa yönelik bir darbe olarak niteleniyor ve şöyle deniyor:

"Can güvenliğinden çalışma güvenliğinden yoksun, ağır koşullar altında büyük bir özveri ve görev duygusu ile halkın sağlık hizmetlerine koşan hekimlerin ve diğer sağlık personelinin kazanılmış haklarına indirilen bu darbenin, ülkemizde genel olarak tüm emekçi halkımız üzerinde yoğunlaştırılmakta olan ekonomik demokratik baskıların uzantısı olduğu bilincindeyiz.

"Bu bilincin ışığında kazanılmış haklarımızı gaspa yönelik bu son girişimin asla kabul edilemeyeceği görüşünden hareketle yasal ve demokratik tüm direniş haklarının doğduğunu ve bu hakların kullanılmasından ortaya çıkacak tüm sorumluluğun haklarımızı gaspa yönelik siyasal iktidara ait olacağını kamuoyuna duyururuz."

Işıklar Bakırköy Savcısının DİSK'i kapatma girişimini kınadı

İSTANBUL (ÖZEL)

DİSK Genel Sekreteri Fehmi Işıklar Bakırköy Cumhuriyet Savcısının DİSK'in kapatılması talebiyle İş Mahkemesinde dava açmasıyla ilgili olarak "Kendi yetki alanında bulunan Merter'de Kemal Türkler'i katleden ve elini kolunu sallayarak dolaşan caniler konusunda ne gibi bir işlem yaptığı merak konusu olan Bakırköy Savcısının DİSK'in kapatılması isteminde bulunması düşündürücüdür" dedi.

Savcının açtığı davaların iddianamelerinin hukuksal değil politik suçlama belgesi niteliği taşıdığını belirten Işıklar, savcılığın sanıkların lehine olan delillerin toplanması görevini de yasalara rağmen yerine getirmediğini söyledi.

Denizcier: "Cumhurbaşkanı seçiminin artık sonuçlandırılmasını istedi"

ANKARA (GHA)

TÜRK-İş Genel Başkanı İbrahim Denizcier işçi emekçilerinin paralarının hâlâ ödenmemesini ve sosyal içerikli yasaların Meclislerden geçirilmemesini kınadı.

Seçim meydanlarında nutuk atanların işçi lehine yasaları engellediğini söyleyen Denizcier, Meclisi kitleyen ve Cumhurbaşkanı seçimini hâlâ sonuçlandırmayanlara karşı Türk-İş olarak üzerlerine düşen görevi yerine getireceklerini söyledi.

GÜNDEM dışı

Romen diplomat ve ikinci Afganistan

60'a yakın ülkenin boykot ettiği ve birçok ünlü sporcunun katılmadığı Moskova olimpiyatlarında Ruslar herşeyin ötesinde hileye de başvuruyorlar. Bunun en açık örneği Romen jimnastikçi Nadia Comaneci'nin başına gelenler oldu. Rus hakemler, jimnastikte dünyanın bir numaralı ismi olan Comaneci'ye düşük puan vererek, bir Rus jimnastikçinin kazanmasını sağladılar.

Jimnastik otoriteleri, "Ruslar bu işi iyi tezgahladılar. Nadia Comaneci'nin hakkını yiyerek sürpriz bir ismi şampiyon yaptılar ve dört yıl öncenin intikamını aldılar" dediler.

Romen basını ise olayı, "Altın kızımızın altın madalyası çalındı" diye verdi. Romen basını, Sovyetler Birliği'nin her zamanki gibi Comaneci'yi oyuna getirdiğini belirtti.

Fakat bu konudaki en ilginç görüşü yurtdışında bulunan bir Romen diplomat ifade etti. Açık sözlülüğü ile tanınan diplomat, Comaneci'nin başına gelenleri kastederek, "Moskova da ikinci bir Afganistan yaşandı" dedi ve "Olimpiyatlar için ne demeye Moskova'ya gidildi ki?" diye sordu.

İnsanlarımız kayboluyor

Yaş ortalaması çocuk ve delikanlı çağını geçmeyen binlerce insanımızın ne olduğunu sahipleri ve yakınları da bilmiyor, devlet de...

Her gün yüksek tirajlı gazetelerin ilan sayfalarında rastlanan kayıp insan ilanlarının neticesini araştırmak ve bu konuda bir istatistik yapmak, devlet dahil hiç kimsenin aklına gelmiyor. Çocuğu, anası, babası, kardeşi kaybolan ve gazete ilanlarıyla bunları bulmaya çalışan binlerce yurttaş bu yoldan da netice alamamakta, yakınlarının akibeti konusunda resmi bir inceleme yapılmamasının ızdırabıyla kahrolmaktadırlar.

Çoğunluğunu çocukların ve gençlerin oluşturduğu insan kayıplarının yıllık trafik kazaları ile anarşiden kaybolan insan sayısının bir kaç mislini buluyor. Türkiye öyle bir ülke oldu ki, nüfus kalabalıklaştıkça kaybolan ve izine rastlanmayan insanların akıbetini devlet bile araştırmıyor.

Fıkra değil gerçek

Kamu sektöründe benzer işler için 280 bin çeşit form kullanılıyor

Kullanılan formların 1000-1500 çeşide indirilmesi için çalışmalar yapılıyor.

Kamu kuruluşlarında benzer işler için 280 bin değişik form kullanılıyor. Bunun 1000 1500 çeşide indirilmesi konusunda çalışmalar yapılıyor. Devlet Malzeme Ofisi yetkililerinden alınan bilgiye göre, belirli ölçülerde yapıma tabi tutulan formlar personel, Maliye-Bankacılık ve Ticari-Teknik konularda 3 başlık altında toplandı. Devlet dairelerinde ve kamu kuruluşlarında kullanılan formların standardizasyon çalışmaları sonuçlandığında, bugünkü fiyatlarla yaklaşık 50 milyar liralık tasarruf sağlanacağı kaydediliyor. Öte yandan özel kuruluşlarda da benzer işler için 120 bin değişik form kullanıldığı ifade ediliyor.

VESSELAM

Ülkemizin ivedi çözüm bekleyen bölücülük, yıkıcılık, partizanlık, terör, anarşi, işkence, sürgün, sosyal ve ekonomik sorunlarıyla 4 aydan beri hâlâ sonuçlanmayan, Cumhurbaşkanı seçimi konularında diyalog kurmak amacıyla, iki büyük partinin liderlerine, Sayın Cumhurbaşkanı vekili tarafından Çankaya köşkünde devlet kesesinden bir akşam yemeği verildi.

Yenildi içildi. Afiyet şeker olsun. İnşallah vatandaşlara da 1 ayda 10 gram et yemek nasip olsun. Yemekten sonra da 4 saat süreyle bu konular tartışıldı.

İyi güzel hoş da, sonuç ne oldu?

Sonuç mu?

T.B.M.M. birleşik toplantılarının aynısı.

Aziz milletimize, çok çok selam

Dağ, fare doğurdu vesselam...

Açıkça

DOĞAN YURDAKUL

Haydi beyler dönüyoruz

Yasalara göre Isa Armağan yakalanırsa Sıkıyönetim Mahkemesinde değil, 4. Kolordu Askeri Mahkemesinde yaıgılanacak.

Askeri Ceza Usul Yasasının 10. maddesinin f bendine göre askeri cezaevlerinden kaçan kişiler askeri mahkemelerde yargılanıyor.

Bu suç, sıkıyönetimin kapsamına da alınmamış.

Bu yüzden davaya sıkıyönetim dşındaki askeri mahkeme bakacak.

Bunda ne var demeyin. Dördüncü Kolordu Mahkemesinin hakimi Kaya Alpkartal, savcısı da Baki Tuğ!

İkisi de Ali Yurtaslan'ın itirafında cezaevindeki MHP'lilere yardım eden kişiler olarak geçiyorlar.

ÜGD Hukuk Masasının elemanlarının bir seferinde Mamak'ta tutuklu olan bir komandoyla önemli bir görüşme yapmaları lazımmış. Bunu gidip Baki Tuğ'dan rica etmişler. Baki Tuğ, Kaya Alpkartal'dan yardımcı olmasını istemiş. Kaya Alpkartal yanlarına gelerek, "Ben de ülkücü harekete gönül vermiş biriyim. Tanıştığımıza memnun oldum" demiş. Cezaevi müdürüne telefon ederek içeri alınmalarını sağladıktan sonra bunları jiple oraya kadar göndermiş.

Şimdi İsa Armağan'ın yakalandığını ve kaçma suçundan yargılandığını düşünelim.

Sanık sandalyesinde İsa Armağan.

Hakim olarak Kaya Alpkartal, Savcı Baki Tuğ.

Avukat olarak davaya MHP'nin hapisten adam kaçırma ve içeri silah sokma işleriyle uğraşan avukatlarından Müştak Karabağ girer.

Katipliği, MHP'lilerin rüşvet vererek tavladığı katiplerden biri yapar.

Eh ,böyle mahkemeye, mübaşir olarak da mesela cezaevinde ülkücülere her türlü yardımı yapan erlerden "Faraş" lakaplı olanı yakışır.

Hepsi de hem hakim, hem savcı, hem avukat, hem sanık.

Hani voleybol oyununda servis bir tarafa geçtiği zaman nasıl takım kaptanı ellerini çırpar ve "haydi beyler dönüyoruz" der, oyuncularda mevkilerinden birer kayarak dönerler.

İsa Armağan'ın Mamak'tan kaçış davasında da aynı yöntem uygulanabilir.

İsa Armağan ifadesini verir, sorgulaması biter. Mübaşir Faraş diğer sanığı çağırmak için bağırır: "Müştak Karabağ, Müştaaak".

Salonda bulunanlar el çırpıp "Haydi beyler dönüyoruz" derler. Bunun üzerine Avukat Müştak Karabağ cüppesini çıkarıp sanık sandalyesine gelir. İsa Armağan onun cüppesini giyip avukat olur, diğerleri de yerlerinden birer kayarlar.

Onun ifadesi de biter. Sanık sandalyesine katip çağrılır. El çırpılıp "Haydi beyler dönüyoruz" denir. Yine birer kayarlar.,Bu iş altısı da sanık sandalyesinden geçene kadar devam eder.

Sorgular bittiğinde salondaki manzara şudur:

Sanık sandalyesinde mübaşir, kapıda mübaşir olarak hakim, katip olarak daktilonun başında savcı, avukat yerinde katip, savcılık makamında avukat ve nihayet hakim koltuğunda da İsa Armağan.

Sakharov Brejnev'e mektup gönderdi:

«SOVYETLERİN AFGANİSTAN'DAKİ GİRİŞİMİ KESİNLİKLE BİR YAYILMA HAREKETİDİR»

DIŞ HABERLER SERVİSİ

SOVYET Bilimleri Akademisi üyesi ve Nobel barış ödülü sahibi ünlü Sovyet muhalifi Andrei Sakharov, Sovyet Devlet Prezidyumu Başkanı Leonid Brejnev'e bir açık mektup gönderdi. Sakharov'un mektubunun büyük bir bölümü Afganistan'a ayrılmış. Gorki kentinde sürgünde yaşayan ünlü bilim adamı, Brejnev'e gönderdiği mektubun birer nüshasını da Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine ve Güvenlik Konseyi üyesi ülkelerin liderlerine yolladı.

Mektubun Afganistan'la ilgili bölümlerinde şu satırlara yer veriliyor:

"Son derece önemli bir sorun olan Afganistan konusunda size görüşlerimi iletmek isterim. Bu ülkede meydana gelen son derece üzücü gelişmelerden, bir Sovyet vatandaşı olarak kendimi sorumlu tutuyorum.

"Afganistan'daki çatışmalar 7 aydan bu yana sürüyor. Bu süre zarfında binlerce Sovyet askeri ve onbinlerce Afganlı öldürüldü ya da sakat kaldı. Yalnız partizanlar değil, ama ilk planda Afgan halkı, yaşlı insanlar, kadınlar, çocuklar, köylüler ve kentliler bu çatışmaların kurbanı oldular.

"Afganistan olaylarıyla birlikte dünyanın siyasi görünümünün de, son derece değiştiği inkar edilemez. Bu bunalım genel olarak yumuşama sürecini tehlikeye attığı gibi, barışın da sadece bu bölgede değil ama tüm dünyada tehdit altına girmesine yol açtı. Silahsızlanma görüşmelerinin sürdürülmesinin önşartı olan SALT-2 sözleşmesinin onaylanmasını son derece güçleştirdi. Sovyet girişimleri büyük ülkelerde savunma harcamalarının arttırılmasına ve yeni savunma projelerinin hazırlanmasına sebebiyet verdi ki, bu gelişme uzun yıllar etkisini koruyacak, silahlanma yarışını kızıştıracaktır.

Afganıstan işgalinden sonra ve Moskova Olimpiyatlarından önce Gorki kentine sürgüne gönderilen Andrei Sakharov, Kremlin insan hakları savunucusu Fizik Bilginini susturamıyor.

"BM'de Sovyetler Birliği'nin Afganistan'a müdahalesini kınayan 104 ülke arasında geçmişte Sovyetlerini her türlü davranışını destekleyenler de var.

"Sovyetler Birliği'nde ekonomik açısından son derece zararlı olan aşırı silahlanma hız kazanıyor. Hayati önemdeki sosyal ve ekonomik reformlar gerçekleştirilmiyor. Kontrolden çıkması muhtemel baskı gruplarının rolü de giderek artıyor. Şahsi görüşümce Sovyetler Birliği'nin bu girişimi kesinlikle bir yayılma harekatı ve Afganistan'ın egemenliğinin ihlal edilmesidir."

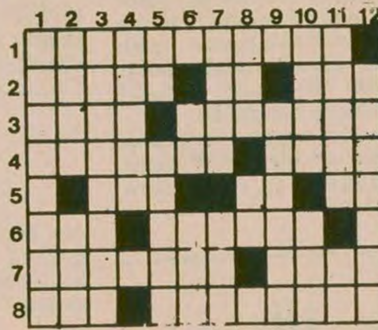
ÖNERİLER

Sakharov mektubunda daha sonra siyasi çözüm olarak şu önerileri getiriyor:

"Sovyetler Birliği ve partizanlar, silahlı çatışmalara son vermeli ve bir ateş-kes anlaşması imzalamalıdırlar. Sovyetler Birliği, Afganistan'daki birliklerini geri çekmeye hazır olduğunu açıklamalı ve bu birliklerin yerini kademeli olarak BM askerleri almalıdır. Afganistan'ın bağımsızlığı ve tarafsızlığı, BM Güvenlik Konseyi ve komşu ülkeler tarafından garanti altına alınmalıdır. Sovyetler Birliği de dahil olmak üzere tüm BM üyesi devletler, Afganistan'ı terketmek isteyenlere iltica hakkı tanımalıdırlar.

"Afganistan'a uluslararası alanda ekonomik yardımda bulunulmalı ve bunda ülkenin tek taraflı bir bağımlılık içine düşmemesine özen gösterilmelidir."

SOLDAN SAĞA: 1) Orhan Kemal'in bir yapıtı. 2) Molla başlığı Bir nota-Suların yükselmesi. 3) TERSİ yeni gelinin eline yakılan. Bir tür çorba. 4) Karıları kardeş olan erkeklerin birbirlerine göre adı–Adaletli davranan. 5) TERSİ kesişen iki doğru arasındaki açıklık, perspektif-Ateş-Boru sesi. 6) Rüzgar-Futbolda liberonun önünde oynayan savunma oyuncusu. 7) TERSİ tanınmış, tarihe geçmiş kişiler hakkında öykü, söylenti (eski dil) –Duvarcı aleti. 8) Benzeri olmayan, yalnız-Sonsuzluğa dek, daima (eski dil).

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) Sinirlilik (eski dil). 2 Ana borudan su, havagazı vs. nin geçişini ayarlayan ana musluk-Çocuk oyunlarında diğerlerine karşı tek başına oynayan çocuk. 3) Arı besleyerek bal elde etmek işi. 4) TERSİ mavi yeşil karışımı gözlere denir. 5) İlave-TERSİ canlıların en gelişmişi) 6) Kimyada Tantal'ın simgesi-İnce çekme metal. 7) TERSİ Osmanlılarda her türlü davaya bakan devlet memurlarına denirdi.– TERSİ bazı yörelerde adı Emine olanlara denir. 8) Bir tür peynir-TERSİ İtalya'da bir ova ve ırmak adı. 9) Okullarda oda ve temizlik işlerine bakan. 10) TERSİ iki kişiyle oynanan bir oyun–Tanrı (eski dil). 11) TERSİ yağlıboyaların inceltilmesinde kullanılan bir sıvı–Bir harfin okunuşu. 12) Direktif, yönerge.

SILDAN SAGA: 1) Mustafa Suphi. 2) Ul- Ala raB. 3) Kumral-Ova. 4) Ed-Sual. 5) Yelda-İrdele. 6) İdman-ateT. 7) Sürü-Seksen. 8) Erat-Aka-Raf

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) Mukayese. 2) Ulu-Ür. 3) Lira. 4) Tereddüt. 5) Adam. 6) Fal-Asa. 7) Al-Sinek. 8) Samur- kA. 9) Adas. 10) Proleter. 11) Hav-Lena. 12) İbadet.

Camp David çıkmazında Kudüs'ün yeri ve önemi (2)

Şimdi Camp David sonrasını düşünmek gerek

Faik Bulut

- Meselenin özü Kudüs değil Filistin'dir
- ABD, Batı Avrupa'nın tutumunu benimsemeli

İsrail, Kudüs'ü başkent ilan ettikten sonra dostlarından, özellikle de Batılı devletlerden diplomatik temsilciliklerini Kudüs'e taşımalarını ve bu kenti "başkent" olarak tanımalarını istedi. Ancak başta ABD olmak üzere Batılı devletler ve diğer ülkeler bu çağrıya uymadılar. Çünkü işgal edilmiş topraklarda olduğu gibi İsrail, Kudüs'te işgalci durumundaydı. Ve işgal ile ilhak arasında fark vardı. İkinci önemli neden Batılı ülkelerin tüm Arap dünyası ile ilişkileri ve çıkarları bulunuyordu. Eğer Kudüs'ü "başkent" olarak tanısalardı, bütün bu çıkarlar tehlikeye girebilirdi. Üçüncü neden ise Batılıların Ürdün ve diğer Arap ülkeleriyle olan ilişkilerinin Kudüs'te noktalanmasıydı. Batı, bu noktanın tamamen İsrail'in denetimine girip kendi elinden çıkmasına razı değildi.

Daha başından beri ters yüz olan İsrail'in bu diplomatik kozu bu kez siyasi pazarlığa dönüştü. Bu arada Kanada'daki John Clark hükümeti ile, Yahudi oyların karşılığında, Kudüs'ü başkent olarak tanıması için pazarlık yapıldı. Dar ve kısa siyasi görüşlü olan Clark, daha sonra da itiraf ettiği gibi, Başbakanlığa geleceğini uzak bir ihtimal olarak gördüğünden bu pazarlığa girişti. Başbakan olunca da Kanada Büyükelçiliğini Kudüs'e taşımak istedi. Ancak büyük bir Arap ve dünya kamuoyunun tepkisiyle karşılaştı. Kararından vaz geçmek zorunda kaldı. Kanada'nın Araplarla olan tüm ekonomik çıkarları yok olup gidecekti. Bunun üzerine Kanadalı sermayedarlar ve kapitalistler Clark'ı bir "dönüş" yapmaya zorladılar. Böylece ilk siyasi pazarlık başarısızlıkla sonuçlandı.

İkinci siyasi pazarlık ise Enver Sedat'ın Kudüs'e yaptığı ünlü ziyaret ile başladı. Sedat Kudüs'ü ziyaret edeceğini söyleyince, Begin hükümeti bunun Araplar adına verilmiş bir büyük taviz sanarak böyle bir ziyarete "evet" dedi. Karşılıklı ziyaretlerden bu yana iki taraf da Kudüs'ü "denek taşı" ve "temel mesele" olarak gördü ve barış görüşmelerinde bir koz olarak kullanmaya çalıştı.

Begin'in tutumuna rağmen Kudüs sorunu aslında halledilir gibi değildi. Buna rağmen şu söylenebilir. Sedat, Camp David'de başarılı olamadı, ama Begin ve diğer siyonistlerin "barış" isteyen, "yayılmacı ve sömürgeci" yüzlerini de iyice açığa çıkardı dünya kamuoyunda.

Kudüs'le ilgili Arap görüşü

Tüm Arap alemi Kudüs'ü Arapların bir kenti ve İslam dünyasının üçüncü büyük kutsal merkezi, olarak tanıtır. Kudüs, Filistin halkının gözünde bir yurt ve sevgilidir. Bir Filistin halk türküsü şöyle der:

"Eyni aley ki Kudse Şerif
Inti arus bledine"
(Sen benim gözümsün ey kutsal şerefli Kudüs
Sen bizim yurdun gencecik gelinisin)

FKÖ önderi Yaser Arafat ise bunu şöyle dile getirir: "Bir gün biz, Selahaddin Eyyubi'nin yaptığı gibi, Kudüs'ü yabancı işgalinden kurtaracağız". Yine başka bir defasında Arafat, "Ben Kudüs'le evliyim" demiştir.

Ve Arapların genel görüşü öldürülen Suudi Arabistan Kralı Faysal'ın şu görüşüyle özetlenir: "Bir gün mutlaka Kudüs'te namaz kılacağız." Arapların siyasi görüşü ise, "Kudüs'ün tüm Filistin toprakları gibi, 1967 durumu ile, Araplara verilmesi" şeklinde formüle edilmiştir.

Aslında Mısır'la İsrail arasındaki Camp David görüşmeleri çıkmazının iki nedeninden biri Kudüs meselesidir. Mısır, Kudüs'ün Arap olduğu ve Filistinlilere geri verilmesinde diretirken, İsrail de kendi görüşünü savunmaktadır. Bu görüşü, geçtiğimiz ay, görüşmeleri sürdürmek için ABD'ye hareket etmeden önce Mısır barış görüsmeleri heyetine bir mektupla bildiren İsrail İçişleri Bakanı ve İsrail Heyeti Başkanı Josef Bourg şöyle dile getirmektedir:

"Kudüs, İsrail'in birleşik ve bölünmez başkentidir." Bu görüş yeni olmadığına göre, neyi dile getirmektedir siyonist yönetici? Sorunun iç yüzü araştırılırsa İsrail'in bu konuda direnip direnmemesi değildir. İsrail bu yolla, "barışı" engellemekte ve son savunma kalesine sığınarak kendi koşullarını bu biçimde dayatmak istemektedir. Çünkü eskiden siyonistler hep "Araplar barış masasına oturmuyorlar" iddiasında bulunurlardı. Sedat'la bu iddia çürütüldü. Daha sonra "Güvenilir ve savunulabilir sınırlar" gerekçesi öne sürüldü. Bu gerekçe, İsrail'in sahip olduğu savaş sanayisi ve hayatın kendisiyle çürütüldü. Bu kez siyonistler Kudüs'te direniyorlar.

Begin'in ayrı bir hesabı daha var bu konuda. O da, sallantıda olan hükümette, tutucu dindar Yahudilerin ve koaslisyonun desteğini yitirmemek.

Meselenin özü Kudüs değil Filistin

Gerçekte meselenin özü Kudüs'te düğümlenmiyor. Filistin halkının kendi vatanına dönüp kendi kaderini tayininde düğümleniyor. Kudüs ise bu meselenin "köşe taşlarından" biri. İyice incelenirse görülür ki, siyonistler, Filistin halkını binbir çeşit yöntemle yok etmek istemektedirler Bunu başaramayacaklarını anlayınca da, bu kez "zora ve şiddete" başvurarak bölgeyi yeni maceraların ve tehlikelerin girdabına doğru itmek çabasındadırlar. Bunun en son örneği ise Güney Lübnan'a yapılan son siyonist saldırıdır. Bunların yanı sıra siyonistler işgal edilmiş topraklarda FKÖ'ye karşı çıkacak bir örgüt kurma yoluna gittiler. Bu "örgütlenmenin" başını da o dönemde (1977) Hüseyin El Şuyuhi ve Aziz Şahade adlı avukatları çekti. Bu da başarılı olamayınca siyonistler, Ürdün taraftarı birtakım gerici feodallerle işbirliğine gittiler. Bu gericilerin başında Ramallah'ın eski Belediye başkanı Şeyh Muhammed Ali Cabari vardı. Ne var ki Filistin halkı buna karşı da direndi ve kendi öz temsilcilerinden ayrılmadı. İsrail icazetli seçimler düzenledi. Fakat çok geçmeden, 1976'da, siyonistler bunun "geri tepen bir silah" olduğunu anladılar. Çünkü halk ilerici ve yurtsever kimseleri seçmişti. Bunu büyük bir siyasi gaf olarak değerlendiren siyonistler, ipi ellerinden kaçırdılar ve fiziki tasfiye yolunu seçtiler. Kısa bir süre önce iki Belediye Başkanına yapılan suikasti ve bazılarının sürgün edilmesini bu açıdan ele almak gerek.

KUTSAL KENT KUDUS'UN 18. YÜZYILDA BİR MANZARASI VE FİLİSTİNLİ FEDAİ

Ne olabilir.

Bugün Camp David çerçevesi içindeki görüşmelerin bir çıkmazda olduğu muhakkak. Bu çıkmazdan nasıl çıkılabilir? Batılıların yolu çıkar yol mudur?

Bundan kurtulmanın tek yolu ABD'nin Avrupa ile birleşerek İsrail'e baskı yapması, Filistin halkının bir vatana kavuşması ve kendi devletini kurması gibi en doğal hakkını tanımasıdır. Ne var ki ABD bunu yapmaktan şimdilik uzak görünüyor. Çünkü onun Ortadoğudaki emperyalist kör mantığı ve bazı maceralar peşinde koşma hevesi bunu engelliyor.

Öte yandan, önümüzdeki başkanlık seçimlerinde ABD Başkan adayları, ülkedeki Yahudi oylarını kaybetmekten korkuyorlar. Bunu iyi bilen Begin de, emrivakilerle Kudüs'ü "Ebedi ve bölünmez" başkent ilan etmekte, bildiğinde diretmektedir.

Bu durumda Avrupa formülü fiili bir baskı aracı olamaz ve Avrupa'nın rolü şimdilik gerginliği yumuşatmaktan öteye gidemez. Avrupa formülü tüm yetersizliğine rağmen, çözümün geleceğini görme bakımından soruna ışık tutucudur. O halde denilebilir ki, Camp David bugün bitmiştir ve gerçek Camp David'i tamamlayan adımların gerçekleşmesi şu koşullara bağlıdır denebilir.

1– ABD seçimlerinde Carter'ın yeniden kazanması.

2– Begin hükümetinin düşmesi ve İşçi Partisinin başa gelmesi.

3– Avrupa formülünün daha geliştirip derinleştirilmesi.

4– Ortadoğuda yeni ve beklenmeyen bir patlamanın olmaması.

5– FKÖ'nün bir taraf olarak barış görüşmelerine katılması.

Kudüs için ise, ilerde bir özel statü yapılabilir. Kudüs'ün uluslararası bir açık şehir haline dönüştürülmesi, gelişme yönü ağır basan bir fikirdir.

Bütün bunların olmaması halinde ise, Filistin halkının bir 30 yıl daha beklemeye, siyonistlere ve iki süper devlete karşı savaşmaya cesareti vardır.

–BİTTİ–

sorular ? cevaplar

«POLİTİKLEŞMİŞ ASKERİ SAVAŞ STRATEJİSİ» NEDİR?

"Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi" kavramı ülkemizde ilk kez Mahir Çayan tarafından, "Kesintisiz Devrim II – III" adlı yazılarında ortaya atıldı. Yine o yıllarda Güney Amerika'da etkili olan Gerillacılık akımlarından aldığı bu terimle Mahir Çayan, "Öncü Savaş" fikrini ayrıntılandırıyor ve "Öncü Savaş"ın stratejisini çiziyordu.

Bilindiği gibi Mahir Çayan, ülkemizde halk kitleleri ile düzen arasında bir "suni denge" bulunduğunu, yani kitlelerin düzene karşı çıkmadıklarını, az sayıda silahlı kişinin sansasyonel silahlı eylemleriyle bu dengenin kırılacağını ve bu silahlı eylemlerin etkisiyle halkın harekete geçeceğini savunuyordu. Çayan'ın "Öncü Savaş" adını verdiği bu mücadele çizgisi, görüldüğü gibi, kitlelerin pasifliğine ve kitlelerden kopukluğa dayanıyor, bir avuç silahlı kişinin banka soyma, adam kaçırma gibi eylemlerini bütün mücadele biçimlerinin yerine geçiriyor ve "silahlı eylem herşeydir" sonucuna varıyordu.

Mahir Çayan, "Öncü Savaş"ın izleyeceği stratejiye de "Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi" adını veriyordu. Buna göre, ilk aşamada şehir gerillası için hazırlıklara başlanacak ve hazırlıkların yeterli aşamaya gelmesiyle birlikte kır gerillasına geçilecekti. Şehir gerillasının da ilk aşamadaki hedefi "psikolojik yıpratma", ikinci aşamadaki hedefi ise "kuvvet gösterisi" olacaktı.

Bir avuç kişinin kitlelerden kopuk eylemlerinin, düzeni yıpratmadığını, aksine devrimci güçleri yıprattığı ve karşı-devrimin kuvvet gösterisi için elverişli zemin yarattığını 12 Mart döneminde yaşanan tecrübe açık bir biçimde gösterdi. Bundan da öte, kitlelere dayanmayan bir çizginin değil genişleme, silahlı mücadele veren bir avuç kişiyi bile kolayca dağıttığını, böldüğünü, umutsuzluğa ya da teslimiyete ittiğini yine geçmiş tecrübe gösterdi.

Böyle bir çizginin devrimci bir mücadele çizgisi olamayacağı gerçeği bir yana "Politikleşmiş Askeri Savaş" ya da benzeri bir kavramın bilimsel sosyalizmde de yeri yoktur. Bilimsel sosyalizmde her türlü mücadele biçimi siyasete tabidir.

Neye hizmet ettiği sorunu bir yana itilen böylesi bir askeri savaş stratejisinin, devrimin ve halkın yararın sonuçlar vermesi mümkün değildir. "Silahlı eylemlere bir başlayalım, gerisi gelir" şeklinde siyaset de savaşın bağını tamamen tersyüz eden böyle bir çizginin bu çizgiyi izleyenlerin değil, ancak onlara karşı olanların siyasetine alet olması kaçınılmazdır. 12 Mart döneminde de halka baskı uygulamak, devrimci birikimi yoketmek isteyen karşı-devrimci güçler bu silahlı eylemleri, amaçlarını gerçekleştirmek için fırsat bilmiş ve kullanmışlardır. Geçmiş tecrübenin bizlere verdiği bir olumsuz ders de bu olmuştur.

Niçin TİKP'ye Geliyorlar?

(Baştarafı 1. Sayfada)

İsteneni yapsa, bunun sonuçlarını omuzlayamayacaktır. Yapmasa, MHP tarafından ortadan kaldırılma tehlikesiyle karşı karşıyadır. Çünkü artık çok önemli bir sırrı taşımaktadır. Ya eşikten adımını atacak ve bundan sonra hayatı peş peşe cinayetler işlemek olacaktır, ya da kendisini bu beladan kurtaracak ve canını koruyacak bir sığınak bulacaktır. İşte bu noktada akla ilk gelen devlet olmaktadır. Ama devlet sahip çıkmayınca, Türkiye İşçi Köylü Partisinin kapısı çalınmaktadır.

Birçokları sormaktadır: İtirafta bulunmak isteyenler, niçin Türkiye İşçi köylü Partisine geliyorlar da, başka bir solcu örgüte gitmiyorlar? Aslında bu soruya en iyi cevap verebilecek olanlar, itirafta bulunanlardır. Ancak biz onların anlattıklarını da dikkate alarak şunları söyleyebiliriz:

– TİKP, MHP'nin karşısına ciddi ve mücadeleci bir örgüt olarak dikilmektedir. Bu konuda kelleyi koltuğa alanlara güven vermektedir. İtirafta bulunmak, ölümü göze almak demektir. Çünkü "davadan dönenin vurulacağını" ülkücülüğün alfabesinden öğrenmişlerdir. Ali Yurtaslanlar, "solcu" olduğunu söyleyen ne idüğü belirsiz, başıbozuk örgütlere nasıl güvensinler? Bu örgütlerin içinde çeşitli karanlık güçlerin cirit attığı her ciddi insanın malumudur.

– TİKP dışındaki bir örgüte gitseler, nasıl karşılanacakları konusunda kuşku ve kaygıları vardır. Büyük bir ihtimalle işkence göreceklerini ya da öldürüleceklerini düşünmektedirler. Bu kaygılarında haklıdırlar da. Çünkü "sol" maskeli çeteler, işkence yapmakta ve kolayca idam kararı vermektedirler. Oysa TİKP, MHP'ye hizmet etmekten vazgeçenlere fırsat tanımakta ve onları cesaretlendirmektedir.

– MHP'nin elinden kurtulmak isterken, MHP benzeri başka bir örgütün eline düşmekten korkmaktadırlar. Orada kendilerine verilecek görev, Ülkü Ocaklarındakinden pek farklı olmayacaktır. Yakayı kaptırdıktan sonra bu kez de onların emirlerini yapmak zorunda kalacaklardır.

– TİKP, bu konuda denenmiş, sınanmıştır. İtirafta bulunanlara bir şey olmamıştır. Örneğin Ali Yurtaslan, TİKP'ye başvurmak düşüncesini kafasından geçirdiği halde, uzun süre Ömer Tanlak'ın ne olacağını beklemiştir. Ömer Tanlak ölmemiştir. Kimse dokunamamıştır ona. Öyleyse TİKP'ye güvenmek gerekir.

– Türkiye İşçi Köylü Partisinin güçlü yayın imkanı vardır. MHP'ye darbe indirebilecek biricik sol parti O'dur. Açıklamaları bütün kamuoyuna en iyi şekilde TİKP duyurabilir.

– TİKP, biraz da sınama-yanılma yöntemiyle bulunmuştur. Başka partilerin kapısı hiç çalınmamış değildir. Ama, onların MHP'ye karşı kararlı ve cesaretli bir mücadeleden yana olmadıkları deneyle görülmüştür. Başvuranlara sahip çıkılmamıştır.

İtirafta bulunmak isteyenlerin neden TİKP'ye geldiklerini anlamak için, onların durumlarını ve ruh hallerini kavramak gerekir.

En önemlisi, itirafa karar veren insan, artık MHP'yi can düşmanı olarak görmektedir. Kendisi hakkında ölüm kararı verileceğini adı gibi bilmektedir. MHP'ye meydan okumakta ve sıradan bir solcudan çok daha kesin bir biçimde MHP ile ölüm-kalım mücadelesine girmektedir. Bu durumda sahipsiz kalmak ölümle birdir. Öyleyse MHP karşısında güvenilir ve ciddi bir örgüt bulmak hayati önemdedir. Bugüne kadar toplumumuzda MHP'yi ve devlet içindeki faaliyetlerini kararlı ve başarılı bir şekilde açığa çıkaran örgüt TİKP olmuştur. TİKP, bu işi mesele edinmiştir. Gelen her insanı, her bilgiyi değerlendirmiştir. O zaman kapısı çalınacak örgüt, TİKP'dir.

Sırada daha birçok üllkücü vardır. Ömer Tanlak'ın cesareti, Adnan Özçiftçi'yi yüreklendirmiştir. Ömer ve Adnan'ın çıkışları, Ali Yurtaslan'ın kararında etkili olmuştur. İtiraf, tabandaki ülkücülerden adım adım MHP'nin merkezine doğru tırmanmaktadır. En son itirafta bulunan Ali Yurtaslan, Türkeş'le değerlendirme toplantılarına katılıyordu ve merkezi bir görev üstlenmişti. Bundan sonraki itirafçı, Türkeş'in daha yakınından olacaktır. Gerici ve zorba olan her çetenin sonu budur.

Tariş'e...

(Baştarafı 3. sayfada)

tarlası ortalama 5 defa sulanır. Böylece bir dönümün sadece sulama masrafı 50 bin 250 liradır. Verilmesi düşünülen 5 liralık fiyat farkı, sulama masrafını dahi karşılamaz."

Partizanlık yüzünden, işçilikle ilgisi olmayan çapulcu takımının Tariş'e yerleştirilmesi yüzünden, kan ağlattıklarını belirten çiftçiler "Borçlanarak idare ettik, şimdi traktörümüzü, ineğimizi satmaya başladık" diye yakınıyorlar.

Faşistler...

(Baştarafı 3. sayfada)

"Bugünkü huzursuzluğun sebebi AP-CHP işbirliğinin olmaması değildir. CHP tutarsızdır, kararsızdır. CHP kendi istediğini bilmez durumdadır. Atatürkçüyüm diyor, fakat Atatürk'ü yıkmak isteyen grupların koruyuculuğunu yapıyor. AP Misaki-milli hudutları içersinde, Anayasal hudutlar içersinde düzeni korumaya çalışıyor.

Açıklama...

(Baştarafı 3. sayfada)

meşgul olunur. Kurum içerisinde işyerlerinin başında maaşlı üstün vasıflı yeteri kadar ustalar bulunur. Hükümlü çocuklar kabiliyetlerine göre tasnif edilip, işyerlerine çırak olarak verilir. Kalfalık ve ustalık vasıfları kazanırlar.

Hükümlü çocukların yatakhane ve yemekhaneleri çoğu yatılı liselerde bulunamayacak derecede bakımlı ve temizdir. Devletin tanıdığı ölçüler içerisinde, en iyi biçimde beslenmeleri yapılır.

Kurum içerisinde "Sakarya İlkokulu" isimli resmi bir ilkokul mevcuttur. Ortaokul, lise ve meslek liselerine öğrenci gönderilmektedir. Spor sahaları ve yüzme havuzu çocukların boş zamanlarını değerlendirdiği tesislerdir.

Kurum personeli hükümlü çocuklara şefkatle davranırlar. Keçiören Çocuk Islahevi tam açık statüsündedir. Döner sermayesi vardır. İmal ettiği malları makbuz mukabili satar. Alımları faturalıdır. Gelir ve giderinin muntazam kaydı tutulur. Titiz bir denetime tabidir.

Keçiören Çocuk Islahevinden tahliye olanlar hayatta başarılı olurlar. Topluma yük olmazlar. Yeniden suça yöneliş yüzde 1'i geçmez. Örnek bir infaz kurumudur.

18.6.1980 tarihli gazetenizde yer alan "Keçiören Çocuk Islah evinde Zulüm Var" başlıklı yazınızın gerçekle ilgisi yoktur.

Saygılarımızla
Keçiören Çocuk Islahevi
Müdürlüğü
Müdür-Mümessil
Şemsettin AKGÜL

ANMA

Ölümünün 2. yılında andığımız kardeşimiz

HARUN BARAN

Marksizm-Leninizm- Mao Zedung düşüncesinin kararlı bir savunucusu, zulmün ve köleliğin amansız düşmanıydı.

O ülkesinin milli kurtuluş ve halk demokrasisi mücadelesinde provokatör güçlerce şehit edildi. Anısı mücadelemizde yaşayacaktır.

DENGE .KAWA

İsrail'de...

(Baştarafı 3. sayfada)

masız bir çaresizliğe" düştüğünü yazdı.

DİPLOMATİK GELİŞMELER

Ürdün Kralı Hüseyin Batı Almanya'daki temaslarını tamamladıktan sonra Avusturya başkentinde Başbakan Kreisky ile bir görüşme yaptı. Ajansların bildirdiğine göre Kral Hüseyin, İsrail'in kararını kabul eden ülkelere karşı Arap dünyasının ortak bir yaptırım uygulamasını talep etti. Kral Hüseyin ile Kreisky'nin yaptığı görüşme sırasında iki liderin, Ortadoğu sorunu ile ilgili görüşmelere FKÖ'nün de taraf olması konusunda hemfikir oldukları bildirildi.

New York'taki BM Merkezinden edinilen bilgilere göre Güvenlik Konseyinin Müslüman üyeleri, Kudüs sorununu olağanüstü bir toplantıda tartışmak ve mahkum etmek amacıyla BM Genel Sekreterine başvuracaklar. Ancak Güvenlik Konseyine sunulacak bir karar tasarısının, daimi üyelerden olan ABD tarafından veto edileceği tahmin ediliyor.

Gözlemciler İsrail'in Kudüs'ü başkent ilan etmesinden sonra en fazla diplomatik çabayı AET ülkelerinin gösterdiğini belirtirken, AET Komisyon Başkanı ve Lüksemburg Dışişleri Bakanı Gaston Thorn'un İsrail gezisinin olumsuz geçtiğini belirtiyorlar. Başbakan Begin ile görüşen Thorn, Tel Aviv yönetimine Venedik Zirvesinde alınan kararları iletti. Begin ise "Batı Avrupa ülkelerinin Ortadoğu sorununa fazla karışmamasını ve Camp David barış sürecini desteklemesini" istedi. Thorn'un İsrail'den sonra Ürdün, Lübnan ve Suriye'yi de ziyaret edeceği açıklandı.

Askeri Mahkeme...

(Baştarafı 3. sayfada)

likle belirtilmiş ve böylece sanığın ölümünde bir işkence eyleminin bulunmadığı ortaya çıkmıştır" şeklinde açıklama yapmıştı. Açıklamada ayrıca işkence olayıyla ilgili kasıtlı yayın yaptıkları gerekçesiyle Aydınlık, Cumhuriyet ve Demokrat gazeteleri sorumluları hakkında soruşturma açıldığı da bildirilmişti.

Sıkıyönetim Askeri Savcılığı, soruşturma ile ilgili olarak Emniyet görevlileri hakkında da kovuşturmaya gerek olmadığı kararı vermişti. Ölen gencin vekilleri tarafından karara yapılan itiraz en yakın askeri mahkeme olan Birinci Ordu Askeri Mahkemesince incelendi ve dosya üzerinden karar bağlandı. Birinci Ordu Askeri Mahkemesi, kovuşturmaya yer olmadığı kararının "yasal dayanağı bulunmadığı" gerekçesiyle kaldırılmasını ve görevliler hakkında "gözaltı sırasında işkence ile adam öldürmek" suçundan kamu davası açılması gerekliliğine karar verdi.

Yumuşama...

(Baştarafı 3. sayfada)

Belgesinden esas kazançlı çıkanın Sovyetler Birliği ve Doğu Bloğu ülkeleri olduğunu belirtiyorlar.

Sovyetler Birliği Helsinki Konferansı sayesinde "yumuşama" görüşünü yaygınlaştırarak, yayılma çabalarını hızlandırmıştır. Nitekim, Moskova'nın ve Moskova'ya bağlı Kübalı ve Vietnamlı askerlerin Angola, Kamboçya Afganistan'a girmeleri, Etyopya, Güney Yemen'de kendilerine bağlı rejimler kurmaları 1975 sonrasına rastlamaktadır.

Helsinki sonrası imzalanan anlaşmalarla Batı-Doğu ticareti gelişmiş, Batılı ülkeler Doğu Bloğunda birçok ortak yatırımlara gitmişlerdi. Öte yandan, bu ortak şirketlerin malları düşük fiyatlarla Batı pazarlarına girerek haksız bir rekabet unsuru haline gelmişti. Öte yandan, bu dönem boyunca Doğu Bloğunun Batılı ülkelere borçları 100 milyar doları aşmıştır.

Helsinki Belgelerinde yer alan insan hakları sorunu da tek taraflı işlemiştir. Özellikle Sovyetler Birliği, anlaşmalarda yer alan düşüncelerin ve insanların serbest dolaşımı koşuluna uymamıştır. Tam tersine, Sovyetler Birliği, Çekoslovakya, Polonya, Vietnam gibi ülkelerde siyasi tutukluların sayısı artmıştır.

Parayı MHP...

(Baştarafı 1. Sayfada)

Genel Merkezde çalışan Ertuğrul Alpaslan ve Mahir Damatlar da Şevkat Çetin Genel Başkan olmazsa görevi bırakacaklarını söylediler. Böylece Şevkat Çetin kendisinin kurduğu gruba dayanarak Genel Başkanlığa yükseldi. Çetin, Genel Başkan olduktan sonra bize daha çok ödenek ayırmaya başladı. 4 aylık bir rahatlama dönemine girdik.

ŞEVKAT ÇETİN SIKIYÖNETİMDEN KORKARAK GENEL BAŞKANLIĞI BIRAKIYOR

«SIKIYÖNETİM ilanından sonra Şevkat Çetin Genel Başkanlık görevini bırakmak istiyordu. Sıkıyönetimin cinayet şebekelerinin üzerine gideceği düşünüldüğü ve kendisinin de bu şebekelerle ilişkisi olduğu için resmi yöneticilik görevinden ayrılmayı düşünüyordu. Bu şartlarda kongre kararı alındı ve Şevkat Çetin görevi Hasan Çağlayan'a devretti.

"1979 Mart ayının 17-18'inde yapılan Kongrede ben de ÜGD Genel Yönetim Kurulu yedek üyeliğine resmen seçildim. Benim resmi yöneticiliğim şöyle oluyordu: O kongrede seçildim. Çünkü taşra teşkilatları resmi yöneticilere itibar ediyor, onları yönetici olarak kabul ediyordu. Fakat seçildikten 24 saat sonra istifa ettim. Böylece hem taşra teşkilatları tarafından yönetici olarak tanınıyordum, hem de ismim polise gitmiyordu. O sırada yedek yönetici olmayı ben istedim. Çünkü daha büyük sorumluluklar almak istemiyordum.

"Yine bu günlerde Ali Durdusal ÜGD'yi bırakarak öğretmenliğe dönmüştü. Biz de bunun üzerine İkinci Ağır Ceza Reisini tehdit suçunu onun üzerine yıktık. Durdusal'ı sonradan izlediğimizde, kendisinin Afyon'un bir ilçesinde öğretmenlik yaptığını öğrendik. Onu birkaç defa göreve çağırdık. Fakat gelmedi. Herhalde karanlık işlere karışmaktan korktuğu için bizi terketti. Biz kendisinin karıştığı olayları ve bizimle ilişkisini hiç bir yerde anlatmayacağını tahmin ettiğimiz için kendisine bir şey yapmak istemedik. Nasıl olsa yerini biliyorduk. Kendisi avucumuzun içindeydi. Ayrıca hakkında gıyabi tutuklama kararı vardı. Yakalanıp Ankara'ya getirilse bile bizim arkadaşların yanına konacaktı. Kaldı ki, Ali Durdusal bizim yaptığımız işlerin çoğunu bilmiyordu. Biz Yönetim Kuruluna aldığımız şahısların bir kısmını onları pohpohlamak amacıyla bu göreve getiriyorduk. Böyle görevler verek birçok kişinin bizden uzaklaşmasını önlüyorduk.

"Hukuk Masasından örnek vereyim. Bu masada çalışan herkese bir başkanlık görevi veriyorduk. Şehitlerle ilgilenen birine Şehitler Masası Başkanlığı görevini verdik. Birisi cezaevleriyle ilgilendiği için Cezaevi Masası Başkanı oldu. Teşkilatın diğer kesimlerinde de bu yöntem uygulanıyordu. Mesela irtibatçılara semt başkanlığı görevi de veriyorduk. Oysa onlar Ankara Şubesi ile semt arasında sadece bir aracıydı. Mesela bir semtteki teşkilatı üç, dört parçaya ayırıyorduk. Kitaplıklar kuruyorduk. Her sokağa bir başkan tayin ediyorduk. Merkezi otoritenin sarsılmamasını bu şekilde temin ediyorduk.

"Bir keresinde Erdem Şenocak ve Fatih Kirişçioğlu'na da aynı şekilde makamlar verdik. Bunlar yükselmek istiyordu, aksi taktirde elimizden kaçmaları ihtimali vardı. Böylece Erdem'le Fatih'i, Ülkü Ocakları ile ÜGD ayrıldığı zaman Ülkü Ocakları Genel Yönetim Kuruluna getirdiler. Bunu Ali Kaçar'la ben istemiştim.

HUKUK MASASININ YERİ DEĞİŞİYOR

«1979 yılı başlarında Av. Müştak Karabağ'ın yazıhanesinden ayrılmaya karar verdik. Ben Ulus'ta PTT'nin yanında Vakıflar'a ait olan bir binada paravan olarak bir reklam şirketi kurdum. Burayı Hukuk Masası olarak kullanacaktık. Bu yer MHP Ankara Merkez İlçe Başkanı Şahin Bingöl'ün abisine aitti. Burada üç ay kaldık. Ancak daha buranın bildirimini yapmadan ayrılmak zorunda kaldık. Bu dönemde polis ETKO'nun bir paravan şirketini tespit etmişti. Burayı hücreye bağlı bir yer olarak gösteriyordu. Bizim tuttuğumuz yeri de böyle göstereceklerini düşündüğümüz için burada kalmaktan vazgeçtik.

"Buradan sonra Cebeci Dörtyol'daki Av. Yalçın İlikli'ye ait yazıhaneye taşındık. Buranın adresi: Talatpaşa Bulvarı, 146/6'dır. 1979 Martından bu güne kadar Hukuk Bürosu bu adreste faaliyet gösterdi.

HUKUK MASASININ GELİRİ

«ANKARA Şubesi Hukuk Masasında göreve başladıktan sonra Ankara Şubesi Başkanı Esat Bütün'le mali durumu konuştuk. Ondan para alıyorduk. Ayrıca Genel Merkez Hukuk Masası Başkanı Ali Kaçar'dan da para alıyorduk. Bunlarda para olmadığı zaman MHP Gençlik Kolları Başkanı Mehmet Ekici'den veya MHP Genel Merkez Muhasibi Kayseri Milletvekili Mehmet Doğan'dan alıyorduk.

"Şevkat Çetin'in Genel Başkan olduğu dönemde ödeneğimiz artırıldı. Bu dönemde bize ayda 600 bin TL. ödeniyordu.

"Bunların dışında MİSK'den de ihtiyacımız olduğu zaman para çekiyorduk. Ben iki sene içinde MİSK'den 2 milyon TL civarında para aldım. Bu parayı Hukuk Masasının faaliyetlerinde kullandık. Bu paraları direkt olarak Genel Sekreter Mete Beşen'den alıyordum. İhtiyacımız olduğu zaman ÜGD Genel Başkanı, ona telefon eder ve durumumuzu anlatırdı. Ben de gidip parayı alırdım."

AVUKATLAR HANGİ ÖRGÜTLERDEN MAAŞ ALIYORLARDI

DAHA önceki açıklamalarında MHP ve ÜGD'nin hukuk işlerini yürüten ve teşkilatın kanunsuz birçok faaliyetine yardımcı olan avukatların isimlerini açıklayan Yurtaslan, bu avukatlara maaş veren MHP'ye bağlı teşkilatları teker teker şöyle anlatıyor:

"Müştak Karabağ'a MİSK maaş verirdi. Seyfettin Ercan'a ise Ümit-Bir (Ülkücü Maliyeciler) maaş öderdi. Yalçın İlikli'nin maaşını Ülküm (Ülkücü Memurlar), Mustafa Nadi Ünal'ın Ülkücü İşçiler Derneği, Mustafa Zafer Batu'nun Ülkü-Tek (Ülkücü Teknik Elemanlar), Aydemir Karabatak ve Şahsuvar Bektaş'ınkini ise MHP öderdi. Şabahattin Şener'e Ülkü-Bir ödeme yapardı."

Adana'da...

(Baştarafı 3. sayfada)

Havuzlubahçe Mahallesi güvenlik kuvvetlerince kordon altına alınarak geniş çaplı operasyonlar düzenlenmeye başlandı.

Henüz kimlikleri belirlenemeyen kişiler, dün öğleden sonra Pazarlar Caddesinde, Bekir Avcı adlı bir şahsı tabancayla öldürdü.

Öte yandan Hanedan Mahallesinde bir sokak içerisinde bir ceset bulundu.

Osmaniye ilçesi Aslanlı köyü yakınından geçen Humus Çayı üzerindeki Humus köprüsünde tabanca ile vurulmuş iki erkek cesedi bulundu.

Yetkililer öldürülen iki kişinin İslahiye nüfusuna kayıtlı Ökkeş Aktar ile Kahramanmaraş nüfusuna kayıtlı Haydar Akay olduğunu söylediler.

ADANA YAPI MESLEK LİSESİNDE 6 ÖĞRETMENİ KURŞUNA DİZDİĞİ BİLDİRİLEN BİR KİŞİ YAKALANDI

1979 yılı Eylül ayında Yapı Meslek Lisesi öğretmenler lojmanını basarak, 6 öğretmeni kurşuna dizerek öldürenlerden olduğu bildirilen Eyüp Dolma adlı Dev-Yolcunun sıkıyönetim güvenlik kuvvetleri tarafından yakalandığı öğrenildi.

Sıkıyönetim güvenlik kuvvetleri yetkililerinden alınan bilgiye göre, 18 Eylül 1979 tarihinde Yapı Meslek Lisesi öğretmenler lojmanını basarak Müslüm Teke, Ahmet Güleç, Davut Korkmaz, Özcan Doyuk, Yılmaz Kızılat ve Mustafa Karaca adlı öğretmenleri otomatik tabancalarla kurşuna dizenlerden olduğu bildirilen Eyüp Dolma Feke ilçesinde güvenlik kuvvetleri tarafındam kimlik kontrolü sırasında yakalandı.

ORDU'DA 3 KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

Ordu'nun Aybastı ilçesinde önceki gün meydana gelen olayda üç kişi öldürüldü.

Aybastı'ya bağlı Kabataş kasabasının Emirler Mahallesinde iki grup arasında çıkan çatışmada, Yusuf Tezim, oğlu Adem Tezim ve Fatma Özçelik adlı üç kişi öldürüldü. Üç kişi de yaralanarak tedavi altına alındı.

FATSA'DA ESKİ BİR MHP'LİNİN ÇOCUKLARI ÖLDÜRÜLDÜ

Cuma sabahı saat 7.30'da eskiden MHP'li olan, sonradan davadan döndüğü bildirilen Terzi Muzaffer isimli bir şahsın evine giren 3 kişi, terzinin 2 küçük çocuğunu öldürdüler.

BURSA'DA

Bursa ve Gemlik'te dün sabah meydana gelen olayda iki kişi silahlı saldırı sonucu öldürüldü. Böylece Bursa'da iki gün içinde öldürülenlerin sayısı 7'ye yükselmiş oldu.

Önceki gün Bursa'da 10 saat içinde üçü sol, iki sağ görüşlü olmak üzere beş kişi öldürülmüştü. Dünkü olaylar ise şu şekilde meydana geldi:

Bursa Teleferik Mahallesinde sabah saat 05.50 sıralarında evinden çıkmakta olan Hasan Sağlam adlı işçiye kimlikleri belirlenemeyen saldırganlar tarafından yaylım ateşi açıldı. Açılan ateş sonucu ağır yaralanan işçi Hasan Sağlam Bursa Tıp Fakültesi Hastanesinde hayatını kaybetti.

Bu arada Gemlik ilçesinde meydana gelen olayda ise Borusan Fabrikasında işçi olarak çalışan sağ görüşlü Erol Pınar saldırganların açtığı ateş sonucu öldürüldü. Olaylar üzerine çevrede geniş güvenlik önlemleri alındı. Önceki gün yoğunlaşan olaylardan sonra güvenlik kuvvetleri tarafından başlatılan operasyonlarda çok sayıda kişi gözaltına alındı.

KAHRAMANMARAŞ'TA İKİ KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

Pazarcık ilçesi Sokumilyanlı köyü muhtarı Salman Taşocak ile Hüseyin Uzungeliş adında 18 yaşında bir genç dört kişi tarafından yolları kesilerek tabanca ateşi ile öldürüldüler.

URFA'DA BİR BAKKAL ÖLDÜRÜLDÜ

Seyithan Işıkalan adında bir bakkal Siverek'te 4 kişinin açtığı ateş sonucu öldürüldü.

Siverek'de bir kahvehaneye düzenlenen operasyon sırasında çıkan çatışmada yoldan geçmekte olan bağ bekçisi Ahmet Dolgar öldü, kimliği açıklanmayan ancak çeşitli suçlardan arandığı bildirilen bir terörist yaralı olarak yakalandı.

DİYARBAKIR'DA

Diyarbakır'da dün Mehmet Elalmış adında bir genç evinin önünde oturduğu sırada bir grubun silahlı saldırısına uğrayarak öldü. Bir süre önce aynı aileden Fatma Elalmış adlı genç kızın da öldürüldüğü bildirildi.

ANKARA'DA

Başkent'in Hüseyin Gazi Mahallesinde meydana gelen olayda, Ziya Dirican adlı bir bakkal kimlikleri saptanamayan kişilerin silahlı saldırısı sonucu öldü.

Alınan bilgiye göre, saat 15.00 sıralarında dükkanın önünde durmakta olan Ziya Dirican'a, kimlikleri belirlenemeyen kişilerce yaylım ateşi açıldı. Açılan ateş sonucu ağır yaralanan bakkal Ziya Dirican, hastaneye kaldırılırken yolda can verdi.

MHP'liler tarafından 8 kez saldırılan Aydınlıkevler'deki "Mar Kahvesi" 28 Temmuz gecesi dördüncü kez bombalandı, patlama sonucunda 5 dükkan ile çevredeki 4 apartmanın camları tamamen kırıldı.

Semt sakinleri bombalama olayından önce MHP'lilerin kullandığı 06 RH 581 plakalı Murat marka arabanın çevrede gezdiğini söylediler.

Mahalle halkı, saldırının başını "piskopat" lakabıyla tanınan Ahmet Kayserilioğlu'nun çektiğini ve bu kişinin birçok olayın faili olarak arandığını belirttiler.

Görüştüğümüz mahalle halkı, MHP'lileri koruyan, Emniyet görevlilerinden şikayetçi olduklarını söyleyerek daha önceki olayların faillerinin isimlerini tek tek yetkililere verdikleri halde bu kişilerin mahallede rahatça dolaştıklarını söylediler.

Saldırıya uğrayan vatandaşlar, polisin taraflı tutumu yüzünden can ve mal güvenliklerinin kalmadığını belirterek, bir an önce MHP'li saldırganların yakalanarak cezalandırılmasını istediler.

Ankara Hasköy Mecidiye Mahallesinde MHP'liler, birlikte huzur içinde yaşayan Alevi ve Sünni yurttaşlar arasında çatışma yaratmaya çalışıyor. MHP'liler şimdiye kadar bu mahallede bulunan MTA blokları ve evleri çeşitli kereler bombaladı.

Son olarak bir yurttaşın evine silahlı bombalı saldırı düzenleyen MHP'liler evi bütünüyle yaktılar. Bu arada bir genç de yaralandı.

Bu arada Sünni yurttaşları kışkırtmaya çalışan faşistler caminin yanında bomba patlattılar.

Bölgede yaşayan yurttaşlar MHP'nin bölgede etkinlik kurmaya çalıştığını bu nedenle saldırıları yoğunlaştırdıklarını belirttiler. Yurttaşlar güvenlik kuvvetlerinin çeşitli başvurulara rağmen tedbir almadıklarını da kaydettiler.

Karapınar Mahallesinde de cami hocası ve MHP'lilerin kışkırtma ve saldırılarıyla başlayan olaylardan sonra polis saldırıya uğrayan evlerdeki aramaları sürdürüyor. Bu arama sırasında Ayhan Doğan adlı bir genç, polisin açtığı ateş sonucunda bacağından yaralandı. Ayhan Doğan Dışkapı Askeri Hastanesine kaldırıldı. Üzerinde yapılan aramada bir suç unsuruna rastlanmayan Ayhan Doğan'ın vurulma nedeni anlaşılamadı.

Bu olayların ardından Karapınar Mahallesinde önceki gün sabah 04-05 sularında tekrar arama yapıldı. Arama sırasında 4-5 yurttaşın evlerine kapıları kırılarak girildi. Evi aranan yurttaşlardan Kemal Gündüz'ün oğlu Battal Gündüz evde bulunan ruhsatlı av tüfeği gerekçe gösterilerek gözaltına alındı.

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞINDA MHP'LİLER BİR BAYAN MEMURUN AĞZINDA SİGARA SÖNDÜRDÜLER

Milli Eğitim Bakanlığındaki faşistler sigara içen bir bayan memura saldırarak sigarasını ağzında söndürdü. Ramazan ayının başlamasıyla baskılarını daha da artıran MHP'liler, 28 Temmuz günü Bakanlığın önünde simit satan bir yurttaşı da dövdü.

Oruç tutmadığı için memurlara baskı yapan MHP'lilerin kendilerinin gizli olarak yemek yedikleri belirtildi.

Milli Eğitim Bakanlığında çalışanlar Bakanlık binasında emniyet tedbiri alınmadığını bu nedenle de saldırganların cesaretlendiğini belirttiler.

KÜÇÜKPAZAR KARAKOLU TARANDI

İstanbul Küçükpazar Karakolu 5 saldırgan tarafından dün sabah saat 06.30 sıralarında silahla tarandı. Olayda karakolun önünde nöbet tutan bekçi Salih Açıkgöz yaralandı. Saldırganların attığı bombanın patlaması sonucu karakolun camları kırıldı. Olayla ilgili soruşturma sürdürülüyor.

GAZETEMİZİN SATIŞINI YAPAN DEVRİMCİLER KENDİLERİNE ENGEL OLMAK İSTEYEN SAHTE SOLCULARI PÜSKÜRTTÜLER

İstanbul Bostancı'da gazetemizin satışını yapan bir grup devrimci eski Halkın Yolu ve Halkın Kurtuluşu gruplarından saldırganların saldırısına uğradılar. Saldırganlara gereken cevabı vererek saldırıyı püskürten devrimciler daha sonra gazete satışına devam ettiler. Devrimciler, faşistler hakkında etkili bir yayın yapan gazetemize yönelen saldırının sahte solcuların gerçek yüzünü bir kere daha ortaya çıkardığını belirttiler.

GAZİOSMANPAŞA'DA FAŞİSTLER DEVRİMCİ İŞÇİLERİN KALDIĞI EVİ BOMBALADILAR

İstanbul Gaziosmanpaşa Merkez Mahallesi, Yeşil Sokakta bulunan, devrimci işçilerin kaldığı bir ev, dün sabaha karşı faşistler tarafından bombalandı. Olayda Dursun Dinler, Ali Akan ve Satılmış Dinler adlı Aydınlık okuyucusu devrimci işçiler yaralandılar. Salih Dinler ve İsmail Dinler adlı işçiler ise olaydan yara almadan kurtuldular. Daha sonra hastaneye kaldırılan yaralıların ilk tedavisi yapıldıktan sonra bir polis ekip otosu işçileri karakola götürdü. İşçilerin evde bomba imal ederken patlamanın meydana geldiğini iddia eden bazı polisler yaralı yurttaşlara baskı uyguladılar. Gerçeğin ortaya çıkması üzerine serbest bırakılan işçiler TİKP Başkanlık Kurulu üyesi Hüseyin Karanlık, Merkez Komitesi üyesi ve İstanbul İl Başkanı Halim Spatar ve Merkez Komitesi üyesi Daşar Karadağ tarafından ziyaret edildiler. TİKP yöneticileri olay yerinde ve çevrede incelemeler yaptılar ve yurttaşlarla görüştüler.

YAŞLI BİR KARI KOCAYA BASKI YAPILIYOR

Gazetemizi ziyaret eden TİKP üyesi Fikriye-Rıza Yılmaz adlı yaşlı çift kendilerine Kartal Şeyhli köyüne devriye olarak gelen jandarmalar ve köyde görevli bazı kişiler tarafından baskı yapıldığını söylediler. Devriye olarak gelen jandarmaların geceleri evlerine gelerek hiç bir gerekçe göstermeksizin nüfus kağıtlarını aldığını ve fotoğraf istediklerini söyleyen yurttaşlar, jandarmaların köyde kendilerini birbirlerine göstererek tanıttıklarını belirttiler. Konuyla ilgili olarak Kaymakamlığa da dilekçe verdiklerini belirten yaşlı çift kendilerine yapılan bu baskının nedenini anlıyamadıklarını ifade ettiler.

Seyyar satıcı kılığındaki MHP'liler, Üsküdar Meydanında nöbet tutuyor

İSTANBUL (ÖZEL,

SEYYAR satıcı kılığındaki MHP'li faşistler Üsküdar'ın tarihi türbe meydanında silahla nöbet tutuyorlar.

Üsküdar meydanını uzun süredir denetim altında tutan MHP'li faşistler dikkat çekmemek için seyyar satıcı kılığına giriyorlar. Her gün akşam üzeri bölgeye gelen bazı seyyar satıcılar böylelikle çevredeki güvenlik görevlilerinin de aramalarından uzak kalıyorlar. Çevreden alışveriş yapan yurttaşlar bazen tezgahların altında silah gördüklerini belirtiyorlar.

Öte yandan Üsküdar'ın Mimar Sinan Çarşısı yakınında bulunan çakmak doldurucularının içine de çocuk yaştaki taraftarlarını yerleştiren MHP'liler bölgeyi kontrol altında tutuyorlar.

Yurttaşlar seyyar satıcıların arasına sızmış olan MHP'lilerin tespit edilmesini ve cezalandırılmasını istiyorlar.

Bir oğlumuz oldu. Adını Özer koyduk Yakınlarımıza, dostlarımıza arkadaşlarımıza duyururuz.

25.7.1980
Nurperi-Ethem
Sancak

Av. Müştak...

(Baştarafı 1. Sayfada)

ten çıkarmıştık, onun için yapmış" şeklinde konuştu. Karabağ'ın bu sözlerini ilettiğimiz Ali Yurtaslan ise, bu sözlerin gülünç olduğunu belirtti ve şöyle dedi:

"Karabağ kim ki, o zaman beni işten çıkarmış olsun. Ben ÜGD Yöneticisi ve Hukuk Masası Başkanıydım. O ise bizim emrimizden dışarı çıkamazdı. Eğer işten çıkarmak, kovmak gibi durumlar sözkonusu olsaydı ben onu kovardım. Değil işten çıkarmak, benim gibi bir ÜGD Yöneticisi hakkında söz söylemek dahi onun gibilerin boyunu aşardı."

KARABAĞ'IN SÖZLERİ

Karabağ'ın bir gazetecinin sorularına verdiği ve elimizde teyp bandı bulunan cevapları aynen şöyle,

"Bu Aydınlık gazetesinde çıkan, şantajdır. Bu çocuk daha önce bizim yanımızda çalışmıştı. Sonra biz bunu işten çıkarmıştık. Onun için yapmış.

"Bizim büromuza sekreter almak için verdiğimiz ilanı hakimlere kız bulmak için verdi demişlerdir. Bu yayın şantajdır. Bunun aslı astarı yoktur. Benim bürom avukat bürosudur. Avukatım, kendim. Hiç bir şeyle de ilgim yoktur. Sadece MHP'liyim anlatabiliyor muyum? Bunun dışında hiç bir ilgimiz yoktur hanfendi. Bunun hepsi şantajdır. MHP'yi küçük düşürmek, kamuoyunda karalamak için yapmışlardır. Ve o yazı (Karabağ, dünkü yayınımızda sözü geçen tehdit mektubundan söz ediyor. AYDINLIK) yüzünden polis arama yapmıştır. Ama hiç bir şey bulunmadı, yani silah falan yoktu. Bu şekildedir yani. Siz de bir açıklamayı yaparsanız... Yarın çıkar mı hanfendi bu, gazetenizde. Yani bizim hiç bir ilgimiz yoktur yani. Şantajdır. Bu muğbe'dir. Bu muğbe'den dolayı bu şekilde şeylere girişmiştir yani. Kamuoyunda küçük düşürmek ve hedef sağlamak. Bu çocuk da öyle tahmin ediyorum, ajandır kendisi. O zaman şüphelenmiştim kendisinden ve kovmuştum. Ve daha sonra almadığımız için yanımıza, bu şekilde herhalde Aydınlık gazetesine sattı mı, satıldı mı bilmiyorum."

Yurtaslan...

(Baştarafı 1. Sayfada)

yazmıştı. Hergün gazetesinin ilan ettiği Yönetim Kurulu listesinde Yurtaslan'la beraber "İtiraf"ta adı geçen kişiler de yer alıyor.

Ali Yurtaslan, ÜGD yönetimine seçilişini şöyle anlatıyor: "O kongrede seçildim. Çünkü taşra teşkilatları resmi yöneticilere itibar ediyor. Bunları yönetici olarak kabul ediyordu. Fakat seçildikten 24 saat sonra istifa ettim. Böylece hem taşra teşkilatları tarafından yönetici olarak tanınıyordum. Hem de ismim polise gitmiyordu. O sırada yedek yönetici olmayı ben istedim, çünkü daha büyük sorumluluklar almak istemiyordum."

Yurtaslan, itirafında bu kongrenin Şevkat Çetin'in Genel Başkanlıktan çekilmek istemesi üzerine yapıldığını anlatıyor ve şöyle diyordu:

"Sıkıyönetimin cinayet şebekelerinin üzerine gideceği düşünüldüğü ve kendisi de bu şebekelerle ilişkisi olduğu için resmi yöneticilik görevinden ayrılmayı düşünüyordu. Bu şartlarda kongre kararı alındı ve Şevkat Çetin, görevi Hasan Çağlayan'a devretti."

Şevkat Çetin'in 18 Mart 1979 tarihli Hergün gazetesinin birinci sayfasında yer alan imzalı yazısı Yurtaslan'ın söylediklerini doğrulayan bir içeriğe sahip. Çetin bu yazıda şöyle diyor:

"Zulmün bütün silahlarıyla, (iftiralarıyla, suikastleriyle, cinayetleriyle, işkenceleri ile, yalan yayınlarıyla) saldırdığı tek merkez olan ülkücü gençlik, emperyalizmin uşaklarının bu oyunlarını bozacak Türk'ün şifa bulmaz tokadını düşmanlarımızın suratlarına indirecektir.

"Genel Kurulumuzun bugün Ankara'da toplanması sebebiyle ülkücü gençlik adına gazetemiz Hergün'e bir açıklamada bulunmayı ve bunu bütün milletimize duyurmayı bir görev bildim."

Hergün gazetesi bu kongreye büyük önem vermiş ve Türkeş kongrede uzun bir konuşma yapmıştı.

Demirel...

(Baştarafı 3. Sayfada)

tina Büyükelçiliğinin idari ateşesi Galip Özmen ve ailesine yapılan saldırıyı nefretle kınadığını söyledi.

Başbakan Demirel saat 11.00'de başlayan ve bir saati aşkın bir süre devam eden görüşmenin sonunda gazetecilerin sorularını cevaplandırmediği yolundaki bir soruya cevap verirken Demirel, 'Irak'la ilişkilerin kesilmesini biz istemeyiz. Ancak elimizi kolumuzu bağlayıp oturacak da değiliz. Hakkımızı arıyoruz. Aslında biz Irak'ı dost ve kardeş ülke kabul ederiz' şeklinde konuştu.

Sağlık personelinin direnişi konusunda görüşlerini de başka bir soru üzerine açıklayan Başbakan, sorunun bir idari tasarruftan doğmadığını, 'Sayıştayın kararı sonucu ortaya çıktığını söyledi ve şöyle dedi:

"Aslında biz bu meseleyi dün Bakanlar Kurulunda konuştuk idari acıdan yapılacak bir şey olsaydı yapacaktık. Çok üzgünüm böyle bir şey olduğuna. Ama direnişle meselenin çözülmesi mümkün değildir. Hastaları şifasız bırakarak hiç bir şey çözülemez.

Başbakan Süleyman Demirel, Türkiye'nin ağustos ayındaki genel durumu" konusunda bugün bir basın toplantısı yaparak, kamuoyuna bilgi vereceğini açıkladı.

Picasso sosyalist gerçekçi bir sanatçı mıydı?

Mehmet Halim Spatar

NİSAN ayında Tünel Kültür Sanat Evi'nde verilen bir konferansta ve Aydınlık'ta yayınlanan bir yazıda Picasso'ya "devrimci" bir sanatçı olarak yaklaşılıyordu. (Aydınlık, 19 Nisan 1980) Demirtaş Ceyhun da Sanat Emeği'nde 'İşçi Sınıfı İçin Edebiyat' ve 'İşçi Sınıfı Edebiyatı Üzerine' başlıklı yazısında Aleksandr Fevralski'nin 'Nazım'-dan Anılar'ında Nazım'ın Picasso'dan sosyalist gerçekçi ressam olarak söz ettiğini yazıyordu. (Mayıs 1980) Demirtaş Ceyhun'un yazısında aktardığı, Nazım'a atfedilen sözler şöyle:

"Sosyalist gerçekçi resmin, işçilerin de anlayabileceği basitlikteki figüratif resimler olduğu savının geçerli olduğu bir dönemde, Nazım'a sormuşlar; 'Dünya resminde sosyalist gerçekçi resmin durumu nedir?' demişler. Şöyle yanıtlamış; 'Picasso var. Sosyalist gerçekçiliğin ressamıdır o. Çünkü birincisi Fransız Komünist Partisinin üyesidir. İkincisi, yapıtlarında Fransız Komünist Partisinin, dünyanın tüm komünist partilerinin istediği şeyin dünya komünist hareketi için dostluk ve halkların mutluluğu için gerekli şeyin propagandasını yapar. O, materyalist ve Marksist Leninisttir. Fakat istediği gibi resim yapıyor, bu onun hakkıdır. İçerik komünistse eğer, varsın milyonlarca biçimi olsun."

Ardından da Demirtaş Ceyhun şunları ekliyor: "Galiba Nazım'ın bu sözleri çok şeyleri açıklığa kavuşturuyor. Önce resim dediğiniz şey gerçekten resim olacak ve içerik şayet partinin doğrultusunda ise, resim gerçekten resim oluyor."

Demek ki Demirtaş Ceyhun, Nazım'ın söylediklerine katılıyor. Picasso, sosyalist gerçekçi bir sanatçıdır, materyalist ve Marksist Leninisttir, yapıtlarının içeriği de komünisttir. Bir de son yargısı "Içerik şayet partinin doğrultusunda ise resim gerçekten resim oluyor," dikkati çekiyor. Bu son yargısını başka bir yazıda tartışmak istiyoruz.

Gerçekten de Picasso materyalist ve Marksist-Leninist, sosyalist gerçekçi bir sanatçı mıdır?

Komünist partisi üyesi olmak, sanatçıyı sosyalist gerçekçi kılmaya yeter mi?

NAZIM'a atfedilen sözlerin açıklık getirmediği, tersine "Partili sanatçı" konusunda çok büyük karışıklık yarattığı kanısındayım. Şundan ki FKP üyesi olmak Picasso'nun bir özelliğidir. Picasso'nun çok renkli sanat yaşamının, renklerinden birini oluşturur. Buna karşılık Picasso örneği "partili sanatçı" tipik bir örneği değildir. Parti ile olan bağları gevşek, sınırı kendisi tarafından belirlenen, derinliği kendisi tarafından saptanan bağlardır bunlar. Kanımca, proleterlerin parti bağına, bildiğim kadarıyla hiç benzemez.

Yalnız başına "parti üyesi olmak" kişiyi devrimcileştirmez, sosyalist gerçekçi ve materyalist kılmaz. Parti üyeleri, partinin herhangi bir örgütünde görev alarak, parti disiplin ilkelerine uyarak, "partili" olurlar. Ama partinin mücadeleleri içinde pişerler kitlelerle, özellikle emekçilerle kaynaşarak onların bir parçası haline gelirler. Ancak o zaman önderlik edebilirler.

Fransız Komünist Partisi gibi, İkinci Dünya Savaşında Nazi işgaline karşı şanlı bir direniş hareketini başarıyla yöneten bir partinin bütün toplum katmanlarında çok yüksek bir prestiji vardı. Bu prestij birçok aydını, bilim adamını, sanatçıyı ve yazarı Fransız Komünist Partisine çekmişti. Bizde de çok iyi bilinen bir gerçek şudur; devrimci hareket yükselirken, aydınların bu hareketin içine katılması, devrimci fikirleri savunması bir "moda" haline gelir. FKP'den de kimler gelmiş, kimler geçmiştir. Nice burjuva sanatçı, düşünür ve aydın, anti-faşist mücadele sırasında, daha sonraları, Amerikan emperyalizminin yükselme döneminde bunun gibi partilere üye oldular, 'yol arkadaşlığı' ettiler. Bunların çoğu Marksist-Leninist değildi. Ilk dönemeçte de partilerden ayrıldılar. Böylelerinin proletarya partisine nasıl ve niçin geldiklerini, nasıl ve nereye gittiklerini Christopher Caudwell "Yanılsama ve Gerçeklik" adlı yapıtının Aydınlık'ta 28 Temmuz günü yayınlanan bölümünde cok iyi anlatıyor.

Picasso, bir tablosunun önünde

Kitlelerden uzak kalan bir sanatçı devrimci olabilir mi?

PİCASSO, insanlardan olabildiği kadar uzak kalmaya özen göstermiştir. İçine kapandığı "villa"sına, halktan birinin girebilmesi olanaksızdı. Tıpkı bir İspanyol soylusu gibi hizmetini gören bir uşak kullanıyordu. Üstelik Picasso, "Yalnız olmadan insan hiç bir şeyi başaramaz. Bu nedenle ben de kendi yalnızlığımı yarattım" diyordu. (Milliyet Sanat Dergisi, 13 Nisan 1973) Bunlar proleter devrimci sanatçının değil, burjuva sanatçısının davranışları gibi geliyor bana. Partili olan bir sanatçının bu tür tipik burjuva tutumları olamaz.

"Bir Adım İleri, İki Adım Geri"de Lenin, Karl Kautsky'den bir alıntı yapıp, aydınlarla proleterleri karşılaştırır. Picasso konusunda bunu gene hatırlamaya gereksinme duydum:

"Tek başına alınırsa, proleter bir hiçtir. Onun tüm gücü, tüm gelişmesi, tüm umutları ve beklentisi örgütten, arkadaşları ile birlikte yürüttüğü sistematik bir hareketten gelir. Bu organizma onun için temeldir. Bu organizmaya oranla kişi, pek az şey ifade eder. Proleter, anonim kitlenin bir parçası olarak herhangi bir kişisel ilerleme, kişisel zafer sağlamayı düşünmeksizin, nerede görevlendirilirse orada ve bütün benliğini ve düşüncesini saran gönüllü bir disiplinle bağlılığın en yüksek derecesiyle savaşır.

"Aydına gelince durum oldukça farklıdır. O, bileğinin gücüyle değil, kafasıyla savaşır. Onun silahları, kişisel bilgisi, kişisel yetenekleri, kişisel inançlarıdır. Herhangi bir mevkie sadece kendi kişisel niteliğiyle erişebilir. Bu yüzden en bağsız, en özgür hareket ona başarılı faaliyeti için başlıca şart olarak görünür. Bağlı olduğu bütüne güçlükle baş eğmesi, eğiliminden değil, bunun zorunlu oluşundandır. Disiplin ihtiyacını, seçkin kafalılar için değil, sadece kitleler için kabul eder. Ve şüphesiz kendini birinciler arasında, yani seçkin kitleler arasında sayar..." (Lenin Bir Adım İleri İki Adım Geri. Sol Yayınları'nın birinci baskısındaki çeviri İngilizcesiyle karşılaştırılmıştır.)

Picasso burada sözü geçen bireyci aydının tipik özelliklerini taşıyor. Onun 1937'de "Guernica" gibi, belki "Mona Lisa"dan daha çok sözü edilen bir tablo yaratmış olması, 1949'da çizdiği ve Paris Barış Kongresinde duvar panosu olarak kullanılan ve ardından da uluslararası barış hareketinin simgesi haline gelen "Güvercin"i aynı şekilde 1951 de Kore katliamı tablolarını yaratmış olması, en önemlisi de FKP'ye üye olması, bu gerçeği değiştirmeye yetmemektedir. Dünya barış hareketine, Budist rahiplerden Müslüman din adamlarına kadar, her inançtan, komünist militanından, Hıristiyan demokratına ve en tutucusuna kadar her siyasal görüşten insan katılmıştı. O sıralar komünist partiler de biraz o biçimde örgütleniyordu. Partilerin örgütsel yapıları gevşek tutuluyordu. Amaç en geniş kitleyi kucaklayabilmekti. Faşizmin İspanya'daki atılımından 1950'li ve 1960'lı yılların büyük mücadelelerine kadar geçen dönem içinde Picasso'nun dolaysız siyasal konuları ele alan tabloları yukarıda saydığım kadardır.

Picasso, kanımca emperyalizme ve faşizme düşman, demokrat bir sanatçıdır. Yirminci yüzyılda onun gibi sanatçılar ve düşünürler az değildir. Çok değerli yapıtlar vermişler, insanlığın sanat, kültür, edebiyat hazinesine değeri biçilmeyecek katkılarda bulunmuşlardır. Picasso da onlardan biridir ve en önemlilerindendir kuşkusuz. Ama böylelerini sosyalist gerçekçi diye nitelemek zorlamacı bir tutumdur, yanlıştır.

Picasso'nun yapıtında içerik komünist mi?

PİCASSO ne analitik kübist ne de sentetik kübist döneminde içeriği komünist olan bir sanatçı değildir. Kübizm, biraz da burjuvazinin ve burjuva bireyin parçalanan dünyasının bir ifadesiydi. Resim sanatında Picasso belki devrim yapmıştır, ama içeriği daha sonraları da bundan pek farklı olmamıştır. (Yukarıda sözü geçen dört-beş yapıtı dışında) Üstelik devrimci hareketin "uluslararası siyaseti" ne uygun yapıtlar vermesi, bir sanatçının devrimci olmasına yetmez. Önemli olan o yapıtların işlenişinde yol gösterici olan ideolojidir, dünya görüşüdür. Picasso'da ise insanın ileriye doğru atılımı, başsız ve sonsuz hareketi, işçi sınıfının kurtuluşa giden hareketi görebildiğimiz kanısında değilim.

Bu sözleri söylemişse Nazım, çok resmi bir tutum takınmakta oldukça ustalıklı bir tür Jdanovculuk yapmaktadır. Partiye üye olsun, dünya çapındaki siyasetimizi benimsesin, ama istediği gibi yaşasın ve yaratsın, biraz fazlaca "politik" bir tutumdur. Fazlaca "iltifat" kokmaktadır. Biraz "sırt sıvazlama" tavrıdır.

Picasso'nun yapıtındaki biçim ulusal mıdır?

SOSYALİST gerçekçi sanatı, içerikte(özde) enternasyonalist, biçimde ulusal diye tanımlıyorduk. Burada enternasyonalist Marksizm-Leninizmin evrensel gerçeğini, biçimde ulusallık ise, o gerçeğin ulusal koşullardaki uygulanışına, o koşullarda ele alınışına uyar. Picasso'nun evrensel gerçeği Marksist-Leninist değildir. Üstelik biçimi de herhangi bir ulusallık taşımaz. Bir bakıma, özenle bundan kaçınır gibidir.

Amerikan emperyalizmi, emperyalizmin yoz kültürünü sokuştururken emperyalizmin evrensel gerçeğini ve ulusallığa karşıt bir kozmopolitliği yerleştirmeye çalışıyordu. Müzikte de resimde de, edebiyatta da olan buydu. Picasso'nun en büyük alıcıları, tablolarının fiyatını en çok yükseltenler, astronomik rakamlara vardıranlar Amerikalılar oldu. Bu gerçekler üzerinde de düşünülmelidir.

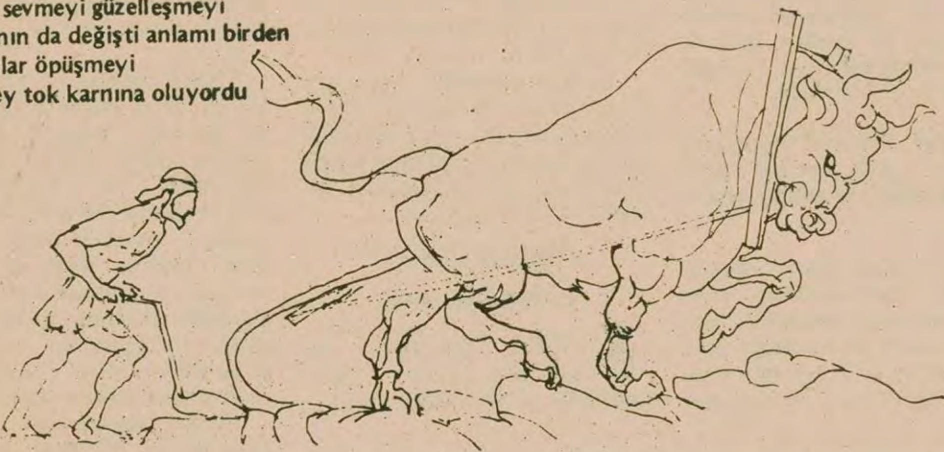
Nazım'a atfedilen sözleri Nazım söylemiş olsun olmasın, yanlış buluyorum. Bunların bize öğretecekleri bir şey yoktur. Sosyalist gerçekçi sanat konusunda birçok şematik zorlamalar yapılmıştır. Bu değerlendirmede bir başkasıdır. Bence Demirtaş Ceyhun, Fransız Komünist Partisinin sosyalist Sovyetler Birliği'nin sonu üzerinde düşünmeli, Nazım'ın niçin böyle "ayak üzeri" değerlendirmeler yaptığını araştırmalıdır.

Picasso konusunda, sosyalist gerçekçilik üzerinde kuşku yok ki daha çok araştırma, inceleme ve tartışma yapılmalı, en önemlisi de daha fazla yapıt verilmelidir. Ben düşündüklerimi, hata yapmaktan çekinmeden açıkladım. Partili sanatçı konusu özellikle son zamanlarda bizim çevremizde çok tartışılmaktadır. Yazımın bu tartışmalara katkıda bulunmasını umarım.

-3- İLK KAHRAMAN PROMETE

METİN İLKİN

7.
Boğayı evcilleştirdiler sürüleri oldu
sonra toprağı sürdüler
tarım ne bereketli ne güzel işti
çalışırken başladı türküler
başladı iş bölümü
en onurlularıydı emekçiler
ki onlardı eken buğdayı
biçen öğüten
ekmeği bölerken ortasından
seven bölüşmeyi
seven sevmeyi güzelleşmeyi
sevdanın da değişti anlamı birden
buldular öpüşmeyi
her şey tok karnına oluyordu

8
Sonra atı evcilleştirdiler biraz zor olduysa da
at, sevgiden anlar bir yaratık
özverili, sadık
koşardı bir ıslığa
arabaya da koşuldu hem
kantarma, gem
ve sahibinin deh demesi yetiyordu
atılıyordu bilinmeyen uzaklara
pek çok yer gezildi görüldü
kavuşuldu yeni topraklara
bir de zaman kavramının değişmesine
at neden oldu
dolu dizgin at sürünce
zamanla yarışıldı

9.
Dipsizmiş gibi mavi derinliklerde
korkulurdu eskiden
akıl erdirince kalmadı korku
ak köpüklü kıyıda
kütükler yüzdürüldü
sonra kayık, kürek, dümen
sonra gemi ve yelken
insanın hizmetine
girdi denizler

Bir de çoğaldıkça alet ve eşya
görüldükçe yeni olgular
bunlara ad da kondu
çoğaldı sözcükler

(DEVAM EDECEK)

İzmir Halkevi oyuncularının sunduğu "Karagöz'ün Kaptanlığı" oyunundan bir görüntü

İzmir Halkevi «Karagöz'ün Kaptanlığı» oyununu sergiledi

ŞULE ERSÖZLÜ (İZMİR)

İzmir Halkevi oyuncuları, Aziz Nesin'in "Karagözün Kaptanlığı" adlı oyununu Fuar Mehtap Bahçesinde sergiliyorlar. Oyuncuların büyük çoğunluğunu amatör öğrenciler oluşturuyor. Halkevi oyuncuları Karagöz'ü seçmelerinin nedenini, geçmiş kültür mirasına sahip çıkmak, geleceğe doğru birikimler taşımak olarak belirlemişler. Karagözün geleneksel Türk tiyatrosu içinde özel bir yeri olması ve kitlelerce benimsenmiş olması da bu seçimi etkilemiş.

Halkevi oyuncularının yer yer başarılı olduklarını görüyoruz. Ancak oyunun sahneleri günümüze uyarlama anlayışıyla birbirinden koparılmış ve araya gereksiz unsurlar sokulmuş, bu da anlatım belirsizliğine yol açıyor. Seyirci neyin vurgulanmak istendiğini tam olarak kavrayamıyor. Oyunda gösterilen siyasi hedefler ise belli belirsiz.

Oyunun yönetmenliğini yapan Hüseyin Gökten, çalışmalarını 6 aydır sürdürdüklerini söyleyerek, gelişen toplumsal olayları halka sanatsal açıdan yansıtmak amacında olduklarını belirtti. "Karagöz"ün kendileri için bir başlangıç olduğuna değinen Gökten, bundan sonraki çalışmalarının da seyirlik halk oyunlarına yönelik olacağını söyledi. Geleneksel halk oyunlarını, çağdaş tiyatroya uyarlamada birçok sorunlarla karşılaştıklarını belirten Gökten, çözüm için uzmanlaşmanın gerektiğini, bunun için de amatör sanatçılar arasında araştırma grupları kurduklarını sözlerine ekledi.

Gerek maddi, gerekse diğer sorunlarını kendi olanaklarıyla karşılamaya çalışan İzmir Halkevi Tiyatro Kolu'nun en önemli sorunu, kalıcı kadrolar oluşturmak. Halkevi, oyunlarının önümüzdeki dönem de ulusal nitelikteki günlere sahip çıkacaklarını, halk kahramanlarını tanıtıcı çalışmalara girişeceklerini anlatan Gökten, İzmir Belediyesine de tiyatronun gerekliliğini kavratmaya çalıştıklarını belirtti.

Kendi olanaklarını zorlayarak, zor koşullarda çalışmalarını yürüten Halkevi Tiyatro çalışanlarına gelecekteki çalışmalarında başarılar dileriz.

"Zavallılar"dan bir sahnede Y. Önal ve Y. Güney

YILMAZ GÜNEY TOPLU GÖSTERISI YARIN AKŞAM BİTİYOR

İstanbul, Taksim'deki Venüs Sinemasında bir aydır, her hafta bir ya da iki filmin gösterisiyle sürmekte olan Yılmaz Güney Filmleri Toplu Gösterisi, yarın akşam sona erecek.

Daha önce "Umut", "Arkadaş", "Ağıt", "Bir Çirkin Adam" "Endişe", "Seyyit Han" gibi filmlerin sunulduğu toplu gösteride bu hafta son olarak "İbret" ve "Zavallılar" adlı filmler sunuluyor. Bugün ve yarın 12.00, 15.00, 18.00 ve 21.15 seanslarında 1975 yapımı "Zavallılar", 13.30 ve 16.30 seanslarında da "İbret" izlenebilir.

"İbret", 1971'de Yılmaz Güney'in senaryosunu yazdığı ve başrolünü oynadığı, Şerif Gören'in de yönetmenliğini yaptığı bir polisiye. Yılmaz Güney'in oyunculuk döneminin zaaflarıyla yönetmenliğine yön veren anlayışların bir arada bulunduğu ticari kalıplara uygun bir deneme.

"Zavallılar" ise Yılmaz Güney'in 1971'de yazıp yöneterek üçte birini çektiği ama tutuklanıp cezaevine girmesi yüzünden yarım bıraktığı, daha sonra 1975 de Güney Filmin Atıf Yılmaz'a tamamlattırdığı bir yapıt. Topıum tarafından damgalandıkları için iş bulamayan üç kahramanın öyküsünü işleyen filmde, bu insanları toplum dışına iten nedenler üzerinde de duruluyor. Filmde Güney'in dışında Güven Şengil, Yıldırım Önal, Seden Kızıltunç, Kamuran Usluer gibi oyuncuların rolleri var. Filmin görüntü yönetmenleri Kenan Ormanlar ve Gani Turanlı, müzik yönetmenleri de Şanar Yurdatapan ve Atilla Özdemiroğlu.

Aydınlık

Kurucusu ŞEFİK HÜSNÜ
Kuruluş yılı 1921

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

ÇORUM katliamı 5

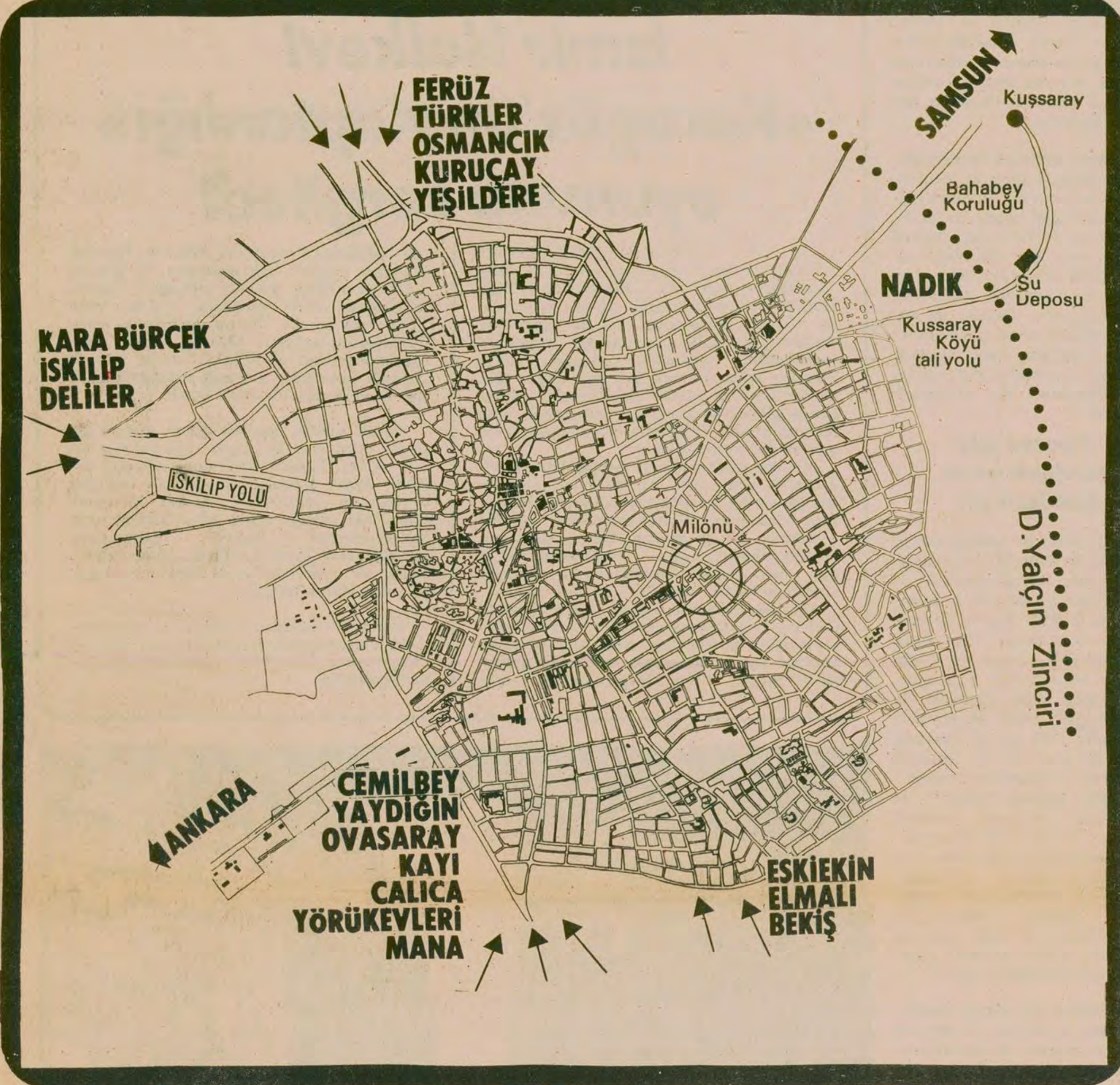
HAZIRLAYANLAR:
DOĞAN YURDAKUL
NUSRET SENEM

● Durmuş Yalçın'ın telgrafında alınmasını istediği tedbirler, Alevi halkın yaşadığı semtlerin şehir dışıyla ilişkilerini kesecek, buna karşılık saldırganlara hareket serbestisi sağlayacak mahiyetteydi

● Abdullah elinde tek kırma ile geldi. "Tamam. Kızılbaşların hepsi uykuda. Bizim adamlarımız da pusuda" dedi

GECE AYRILIRKEN KONUŞUYORLARDI:
"Sabah Üçevler'i alırsak burayı tez öldürürüz"

● "Bu bağırmalar bir kaç dakika içinde hayli kalabalık topladı. Silahını alan, kazmayı, küreği, sopayı, demir çubukları kapan koşuyordu"

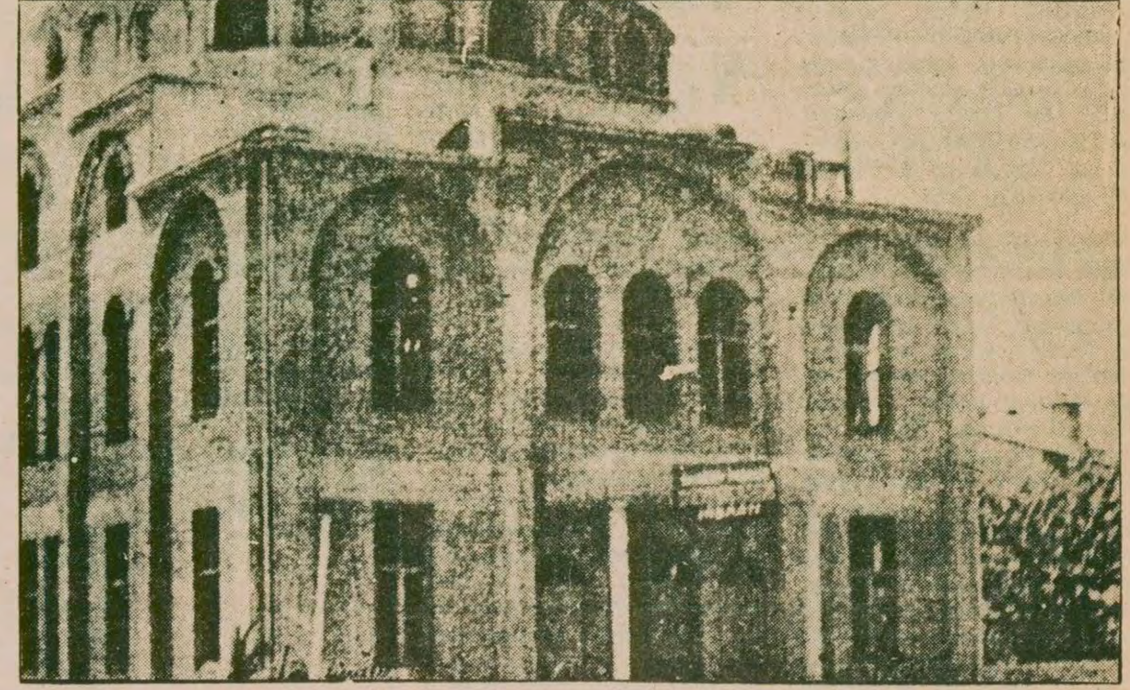

Durmuş Yalçın'ın telgrafında alınmasını istediği tedbirler, Alevi halkın oturduğu semtin dışarıyla ilişkisini keserek savunma imkanlarını ortadan kaldırıyor, buna karşılık saldırganlara hareket serbestisi sağlıyordu.

PERŞEMBE gece yarısını biraz geçe, kömür deposunun yanında silahlı kişiler toplanmaya başladı.

Çolak Zeki, Çerkez Recep, Ayvaz köylü Çakır Bilal, Dellerli Necati, Devane ve Sarılık'taki adamlarını topluyorlardı. Aralarında gönüllüler olduğu gibi, silah zoruyla getirilmiş olanlar da vardı. Burası daha önce de sık sık toplandıkları bir yerdi.

Bu dört kişi topladıkları grubu önce silahlılar ve silahsızlar diye ayırdılar. Silahlıları ön tarafa aldılar. Bu şekilde yürüyerek Osmancık yolundaki İkizler Benzin İstasyonunun önüne gidildi.

Provokasyonu başlatmak için "Bomba atıldı, yanıyor" söylentisi yayılan Alaattin Camii, Sapasağlam duruyor.

Çiftlikpınar'ına gece baskını

SİLAHLILAR arasında şeflik yapan dört kişiden başka, elinde kırmızı saplı 14'lü tabanca ile Kuruçay köyü muhtarı, çift kırma ile Kuruçay bekçisi, bekçinin kardeşleri Cemal ve Hasan, elinde tek kırma ile Çomar köyünden Şerif, tek kırma ile Çomar köylü Ali, kaynakçı Raşit, tek kırma ile Elvançelebi'den Elvan'ın oğlu Rüştü vardı.

Benzinlikte biraz bekledikten sonra Çiftlikpınar'dan Abdullah elinde çift kırma ile geldi. "Tamam, Kızılbaşların hepsi uykuda. Bizim adamlarımız da pusuda" dedi.

Bu bilginin gelmesi üzerine Recep çeteyi harekete geçirdi. Geride birkaç silahlı daha ayırarak kalanları bir boş, bir silahlı şeklinde mevzilendirdiler. Büvet köylülerinin arkadan gelerek baskın yapma ihtimalini bertaraf etmek istiyorlardı. Geri kalanlar Abdullah Şahin ile birlikte Çiftlikpınarı'na yürüdüler.

Baskının buraya kadarını anlatan tanık, geride bırakılan silahsızların arasında kalmıştı. Bundan sonra saat 03.00'e kadar silah sesleri duyduğunu söylüyordu.

Saldırıya uğrayan mahalledekilerden biri ise baskının nasıl yapıldığını şöyle anlattı:

"Sabaha doğru, komşunun evi yanıyor dediler. Hepimiz dışarıya, söndürmeye vardık. Varınca ağaçların başından, yerlerden, asfaltın üstünden, yan taraflarımızdan kurşuna aldılar. Ben yaralanmışım. Herkes evine geri kaçtı. Uzun zaman takır takır attılar. Sonra beni hastaneye götürmüşler."

Gerisini tekrar silah zoruyla saldırganların arasına katılmış tanıktan dinleyelim:

"Saat 03.00'ten sonraydı, kaçarak geldiler. Artık evlere dağılalım, gündüz sakinliğe getiririz dediler. Çolak Zeki sabah bir araya gelelim, başkanları toplayalım, Çerkez Recep'e de haber salalım, gizli olsun, planlı olsun dedi. Sabah Üçevleri alırsak, burayı tez öldürürüz diyerek dağıldılar."

Durmuş Yalçın zinciri

CUMA sabahı İçişleri Bakanı Çorum'a gelmişti. İdareye göre geceki bir iki "olay" dışında endişe edilecek bir durum yoktu. Sabah durum sakindi. Sokağa çıkma yasağı kaldırılmış, vatandaş işine gücüne gidiyordu.

O sırada İçişleri Bakanlığı Müsteşarı ve Vekili Durmuş Yalçın'dan Vali Vekiline bir tel emri geldi. Mesajda Müsteşar şunları söylüyordu:

"Sayın Yüksel Çavuşoğlu
Çorum Vali Vekili

Çorum'da meydana gelen olaylarda köy ve köylülerin işe karıştığı ve karıştırılmak istendiği, bazı köylülerin şehir ve kasabalarda bulunan yakınlarına silah getirerek ya da olaya karışarak yardımcı oldukları, bu sebeple Çorum'un köylere açılan çıkış yollarının ağzında daimi kontrol yapılması gerektiği, Bahabey koruluğu ve su deposu bölgesi ile Kuşsaray köyünden Nadık Pınarı ve Milönü Mahallesine gelen yolun kontrol altına alınması gerektiği, Alaca, Sungurlu, Mecitözü ilçelerinin de hassas olduğu, buralarda da tedbirli bulunulmasının gerektiği, olayların sıcaklığını kaybettikten sonra provokatör ve suçluların silahlarıyla birlikte yakalanması çok sıkı bir silah aramasının zaruri olduğu ileri sürülmüştür. Bilgilerinizi rica ederim.

Durmuş Yalçın
Müşteşar
İçişleri Bakanı Y."

Durmuş Yalçın'ın alınmasını istediği tedbirlerin yaratacağı sonuç, krokide de görüldüğü gibi, Alevi halkın yaşadığı semtlerin şehir dışıyla ilişkisini kesecek, buna karşılık saldırganlara hareket serbestisi sağlayacak mahiyetteydi.

Nitekim, Alaattin Camii provokasyonu ile başlayan katliamda saldırılar, tamamen Durmuş Yalçın'ın çizdiği sınırın tersi yönden geldi. "Komünistler camileri yakıyor" diye köylerden getirilenler, Osmancık yolundan, İskilip yolundan, Cemilbey yolundan ve Eskiekin köyü yolundan geldiler. Üstelik İçişleri Bakanı Müsteşarı bu yollarda tertibat alınmasını istemediği için, buralar saldırganlar tarafından tutulmuştu. Mahallede saldırıya uğrayıp da köyüne kaçmak isteyen vatandaşlar bu yollarda durduruldu ve öldürüldü.

Durmuş Yalçın'ın telgrafının metni ve çekiliş zamanı başka bazı gerçekleri de ortaya çıkarıyordu.

Telgraf cuma sabahı çekildiğine göre, hükümet Cuma günü olaylar meydana geleceğini biliyordu. Üstelik bu olaylarda köylerden silahlı adamlar getirileceğini de biliyordu. "Provokatörler yakalansın" dendiğine göre, olaylarda provokatör kullanılacağı da biliniyordu.

Ayrıca, telgraf, İçişleri Bakanının Ankara'dan ayrılmasından sonra çekilmiş. Gülcügil Ankara'da iken hükümetin elinde olmayan bu bilgiler, nasıl ve kimler tarafından Müsteşara ulaştırılmış ve katliam öncesinde Alevi halkın elini kolunu bağlayan, saldırganların ise rahat hareket etmesini sağlayan "tedbirler" aldırtılmıştı? Bunlar karanlıkta kalan sorulardı.

Devletin başından buna tıpa tıp benzeyen bir Maraş katliamı tecrübesi geçmiş, ama belirtiler ortada olmasına rağmen tedbir alınmamış, veya saldırganın yararına tedbirler alınmıştı.

Stadyum arkasında bir duvar yazısı: YUNUSÇA ANLAMAYANA YAVUZCA ANLATIRIZ — ÜYD. Yazı, katilleri imzasıyla gösteriyor. Yavuz Sultan Selim'in Alevi katliamına hatırlatma yapıyorlar

Alaattin Camisi provokasyonu

ÖĞLENE kadar gayet "sakin" olan Çorum'da, öğle namazıyla birlikte tam anlamıyla bir savaş başladı.

Öğlen namazı sırasında birdenbire Çorum'un bütün camilerine bir haber yayılıyordu: "Komünistler Alaattin Camiini bombaladılar."

Haber sadece iki camiye, Alevi bölgesinde bulunan Bahçelievler ve Esnafevleri camilerine duyurulmamıştı. Ama aynı anda Çorum'un bütün camilerine duyurulmasından başka, 30'a yakın köye ve hatta 50 kilometre uzaklıktaki İskilip ilçesine haber iletilmişti.

Haber Ulucamiye geldiğinde Mürsel Hoca hutbe okumaktaydı. Kapıdan "Alaattin Camiine bomba atıldı, müslümanları öldürüyorlar, ne duruyorsunuz" diye bağrıldı. Mürsel Hoca cemaate, "Çorum'da böyle şey olmaz, Allah'ını seven gitmesin" dediyse de dinletemedi. Cami bir anda boşalmış içerdekilerin çoğu, Terlemezevler ile Milönü arasındaki Alaattin Camiine doğru koşmaya başlamışlardı.

Olayın bundan sonrasını, yaşayanlardan Hürriyet muhabiri Saygı Öztürk şöyle anlatıyor:

"Saat 13.15 Çorum'un işlek caddesi olan İnönü Caddesi üzerinde sağa sola koşuşmalar başladı. 'Camiyi yakmışlar, 'Din elden gidiyor', 'Biz bugün için varız', 'Allah'ını seven silahını alsın yürüsün' diye sesler yükseliyordu. Bu bağırıp çağırmalar birkaç dakika içinde bir hayli kalabalık topladı. Silahını alan, kazmayı, küreği, sopayı, demir çubukları kapan koşuyordu."

"Bu arada sokağa çıkma yasağı ilan edilmişti, ama buna uyan yoktu. Amaç hasıl olmuş, halk galeyana getirilmişti. Bu yörede askerle yurttaşlar çatışıyor, kendilerini yere atanlar, 'yandım anam' diyenler, ellerini kaldırıp 'vurma asker' diye bağıranlara rastlanıyordu."

Provokasyon başlatılırken, polis telsizlerinden de "Alaattin Camii yanıyor' şeklinde anonslar yapıldığını savcılık duymuştu. Ayrıca İtfaiyeye de telefonlar edilerek aynı haber verilmişti. Sanki bütün Çorumlular o yöreye sevkedilmek istenir gibiydi. Savcılık, cami cami dolaşarak haberi yayan arabalardan birinin plaka numarasını da tespit etmişti.

Yarın: Çorum yanıyordu

Tespit edilebilen kişiler

ÇERKEZ RECEP

Yazı Çarşıda oturur. Saldırganların elebaşılarından ve yöneticilerinden.

ABDULLAH ŞAHİN

Elebaşılardan. Perşembe gecesi av tüfeği ile saldırganlar arasındaydı. Daha sonraki olaylarda tanıklar tomson ile saldırdığını gördüler.

ÇAKIR BİLAL

Ayaz köyünden. Çeşitli olaylarda saldırganların başında bulundu. Yağma yaptığını, televizyonları, buzdolaplarını köydeki akrabalarına götürdüğünü övünerek anlatıyordu.

NECATİ (Deller köyünden) KURUÇAY MUHTARI (Perşembe günkü olaylarda saldırganların başında, cuma günü kömür deposunun yanında silah dağıtırken görüldü) KURUÇAY BEKÇİSİ CEMAL VE HASAN (Bekçinin kardeşleri) ŞERİF (Çomar köyünden), ALİ (Çomar köyünden minibüs şoförü), RÜŞTÜ (Elvan Çelebi köyünden Elvan'ın oğlu), KAYNAKÇI RAŞİT

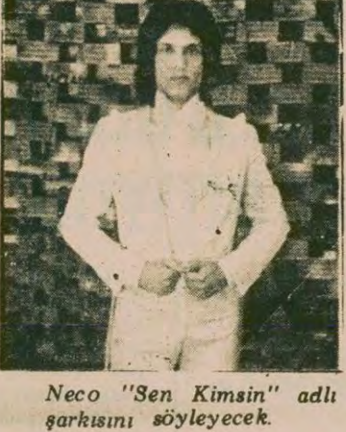
DÜZELTME

İkinci günkü yazımızda tespit edilen failler arasında yer alan Mühendis Avni Şahin'in adı, bir dizgi yanlışlığı sonucu yer almıştır. Şahin'in inşaatında çalışan Cem adlı kişi belirtilecekken, Avni Şahin adı konmuştur. Düzeltir, özür dileriz.

TV'de HABER YORUM MAGAZİN

21.25 Eğlence

Eğlence programının yıldızı Defne Yalnız

Neco "Sen Kimsin" adlı şarkısını söyleyecek.

İzmir Televizyonundan Tümay Dane'nin hazırladığı "Eğlence" programının sunucusu Defne Yalnız.

Defne Yalnız'ın "Curcuna" diye takdim ettiği programda Işıl German, "Benim Şarkım", "Ağlıyorsam Sen Aldırma", Vedat Çetinkaya "Gördümse Seni", Yıldıray Çınar "Kız Senin Derdinden Derbeder Oldum" ve "Eşref", Neco "Bir Artist", "Sen Kimsin", Hülya Sözer "Sen Beni Hep Mazideki Halimle Tanırsın", "Yollarına Gül Döktüm" "Akşam Olur Sabah Olur Yar Gelmez" adlı parçalarıyla ekrana gelecek.

22.30

TV'de Türk Sineması
Yunus Emre

Yönetmen: Özdemir Birsel
Oyuncular: Hakan Balamir, Tülin Örsek, Altan Bozkurt, Atıf Kaptan, Ali Şen ve Feridun Çölgeçen
Yapım Yılı: 1973

Büyük halk ozanı ve düşünürü Yunus Emre'yi sinemada canlandırabilmek oldukça güç bir iş. Örneğin Atatürk filmi için Batılı yapımcılar birçok kez girişimde bulunmuş ama ne yapımcılar ne de kendilerine teklif götürülen ünlü aktörler cesaret edemediklerinden tasarı da gerçekleşememişti.

Bizde ise 1972 yılının Unesco tarafından Yunus Emre yılı olarak ilan edilmesi bu gece seyredeceğiniz filmi yarattı. Ayda dört film birden çeviren Türk filmcileri için çok uzun sayılacak 7 ay kadar bir zamanda çekim tamamlandı. Film fazla yapmamış olsa da Yunus Emre'yi canlandıran Hakan Balamir 11. Antalya Şenliğinde en başarılı erkek oyuncu seçildi.

FİLMİN KONUSU

Hacıbektaş Veli'nin dergahına yardım istemek için giden Yunus Emre Hacı Bektaş Veli'nin "buğday mı yoksa nefes mi istersin" sorusuna buğday karşılığı verir. Geri dönerken yolda düşünür, yanlış yaptığını anlayarak tekrar Hacı Bektaş Veli'nin yanına varır ve "nefes istediğini" söyler, Fırsatı kaçırmıştır, artık nefes isteğinin güçlülüğünü ispat etmesi gerekmektedir. Taptuk Emre'ye gitmesi söylenir, Yunus artık ilahi aşk uğruna Taptuk Emre'yi bulmak üzere yola çıkmıştır.

Televizyonda Bugün

13.50 OLIMPIYAT OYUNLARI
Olimpiyat oyunlarının genel özetiyle yayın başlayacak.

14.50 HABERLER

15.00 OLIMPIYAT OYUNLARI
Boks finalleri canlı olarak yayınlanacak.

19.40 IFTARA DOĞRU
Ankara için iftar vaktine göre ezan ve iftar duası okunacak.

20.15 OLIMPIYAT OYUNLARI
Futbol finali canlı olarak yayınlanacak.

20.30 HABERLER

21.25 EĞLENCE
İzmir Televizyonu tarafından hazırlanmış bir eğlence programı

22.30 TV'DE TÜRK SINEMASI
YUNUS EMRE 1

24.00 HABERLER

00.15 OLIMPIYAT OYUNLARI
Kazananlar görüntülenecek.

01.15 KAPANIŞ